

Broj 36
Jul 2020.

BILTEN

Korona traje - kako dalje?

Naši sagovornici:

Anton Čerepanov: *Iz svih perioda nestabilnosti izvukli smo pouke i unapredili biznis modele*

Jovica Bojinović: *Proizvodnja i prodaja ni u jednom trenutku nisu stale*

Tor Fjaeran: *Odlaganje Kongresa 2020. je bila najrazboritija odluka*

Goran Radosavljević: *COVID-19 nameće dodatne teme kongresu WPC*

Uvodnik:

Slobodan Sokolović: *Vitalnost naftne industrije, ili ...?*

Stručni tekstovi:

Aleksandar Nedučin: *Energetska tranzicija i pandemija*

Vladimir Spasić: *Rekordni pad investicija u energetsom sektoru*

Aktivnosti u kvartalu:

WPC, NIS, Srbijagas, LUKOIL

SADRŽAJ

3 UVODNIK Slobodan Sokolović: *Vitalnost naftne industrije, ili ...?*

INTERVJUI

4 Anton Čerepanov: *Iz svih perioda nestabilnosti izvukli smo pouke i unapredili biznis modele*

8 Anton Cherepanov: *We have learned lessons and improved business models from all periods of instability*

12 Jovica Bojinović: *Proizvodnja i prodaja ni u jednom trenutku nisu stale*

15 Tor Fjaeran: *Odlaganje Kongresa 2020. je bila najrazboritija odluka*

17 Tor Fjaeran: *Postponing 2020 Congress was the most prudent approach*

19 Goran Radosavljević: *COVID-19 nameće dodatne teme kongresu WPC*

STRUČNI TEKSTOVI

21 Aleksandar Nedučin: *Energetska tranzicija i pandemija*

25 Vladimir Spasić: *Rekordni pad investicija u energetsom sektoru*

NAŠE ČLANICE

28 NIS: *Skupština akcionara NIS-a usvojila odluku o isplati dividende iz dobiti za 2019. godinu i druge vesti iz kvartala*

35 SRBIJAGAS: *Pandemija nije zaustavila radove na trasi „Turskog toka“*

40 LUKOIL: *Pomoć LUKOIL-a Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje i druge vesti iz kvartala*

Uvodnik

Vitalnost naftne industrije, ili ...?

Poštovani čitaoci,

U trenutku kada se piše ovaj tekst, Svetska zdravstvena organizacija izvestila je o rekordnom globalnom porastu broja novih slučajeva korona virusa, koji iznosi 230.370 u jednom danu.

Ukupni broj slučajeva obolelih od korona virusa u svetu približio se broju od 13 miliona, od kojeg je u sedam meseci preminulo više od 565.000 ljudi.

Podsetimo, u Srbiji je do 15 časova 12. jula 2020. godine registrovano ukupno 18.360 potvrđenih slučajeva.

Pritisnute rastom zaliha i rekordnim dnevnim porastom broja novozaraženih u SAD, registruje se ponovni trend pada cene nafte kako na londonskoj berzi tako i na američkom tržištu.

Neke brokerske kompanije (PVM) procenjuju dalji gubitak radnih mesta u naftnoj industriji u SAD, s obzirom da nekoliko država ponovo uvodi restriktivne mere zbog suzbijanja zaraze.

Na drugoj strani, Međunarodna agencija za energiju (IEA) povisila je u petak 10. jula, procenu potražnje za naftom u 2020. na 92,1 miliona barela dnevno, zbog manjeg pada potrošnje od očekivanog u drugom kvartalu.

Isto tako, neki izvori ukazuju da će OPEC i Rusija verovatno od avgusta ublažiti smanjenje proizvodnje nafte, jer se povećava globalna potražnja za naftom.

U takvoj atmosferi IEA je organizovala prvi samit 40 ministara najvećih zemalja sveta koje predstavljaju 80% globalne svetske ekonomije na temu kako da se realizuju održiv i stabilan oporavak od krize Kovida 19 i ostvarenje postavljenog cilja smanjenja emisije ugljenika.

Medju učesnicima bili su ministri energetike zemalja koje su u grupi najvećih potrošača energije (SAD, Kina, Indija, EU, Japan, Brazil i Kanada).

Ključna poruka sa prošlonedeljnog samita bila je da su inovacije vitalno važne za ispunjavanje zajedničkih energetske i klimatskih ciljeva. Bez velikog ubrzanja u čistim energetske inovacijama, zemlje i kompanije širom sveta neće moći da ispune svoja obećanja da u narednim decenijama svedu svoje emisije ugljenika na neto nulu.

U ovakvom energetske oktagonu, ovaj Bilten je posvećen prikazu iskustava nekih članica NNKS-a u iznalaženju optimalnih modela poslovanja u uslovima Kovid 19 pandemije (NIS, Lukoil, Srbijagas). Ističemo intervju sa Anton Čerepanovim, zamenikom generalnog direktora i finansijskim direktorom NIS-a.

Pomeranje Svetskog naftnog kongresa za 2021. godinu u Hjustonu, posledice i planirane aktivnosti WPC do decembra sledeće 2021. godine, su teme koje su obuhvaćene u intervjuima sa predsednikom Svetskog naftnog saveta - WPC Tor Fjaeranom i članom Programskog saveta WPC prof Goranom Radosavljevićem.

Bilten zatvaramo sa stručnim tekstovima o daljem padu investicija u energetske sektoru i izazovu pandemijske krize na procese energetske tranzicije.

Slobodan Sokolović

INTERVJU: Anton Čerepanov, zamenik generalnog direktora i finansijski direktor NIS-a

Iz svih perioda nestabilnosti izvukli smo pouke i unapredili biznis modele

Za današnju situaciju se zaista može reći da je bez presedana u globalnoj ekonomiji ... Ali, treba istaći da je naftna industrija uspešno prevazišla sve dosadašnje krize. To je, pre svega, zbog činjenice da smo iz svih perioda nestabilnosti izvukli pouke i unapredili svoje biznis modele, kaže u intervjuu za Kvartalni Bilten NNKS Anton Čerepanov, zamenik generalnog direktora i finansijski direktor NIS-a.

BILTEN NNKS-WPC: U svojoj dugoj istoriji naftna industrija nije doživela istovremeni negativan uticaj na poslovanje (pandemija COVID 19 i njome uslovljen drastičan pad cena nafte). Da li smatrate da ovo može da utiče na trajne promene u poslovanju naftne industrije? Koje bi bile najveće promene?

ANTON ČEREPA NOV: Naftna industrija je prošla kroz mnogo perioda nestabilnosti u svojoj istoriji. Ali, za današnju situaciju se zaista može reći da je bez presedana u globalnoj ekonomiji, jer nije na udaru samo jedna industrija, već praktično cela svetska privreda.

Kada je reč o naftnom sektoru, istovremeno se suočavamo sa dve vrste negativnih uticaja. S jedne strane, reč je o dramatičnom padu vrednosti nafte, koja je samo u jednom danu u martu izgubila čak 30 odsto vrednosti. Sa druge strane, imamo i drastičan pad potražnje usled pandemije korona virusa i usporavanja privrednih aktivnosti širom sveta. Došli smo u situaciju da se potražnja praktično prepolovi u odnosu na periode normalnog poslovanja.

Kombinacija ova dva faktora već se odrazila na finansijske rezultate i likvidnost naftnih kompanija, bez izuzetka. Takav gubitak će ostaviti značajne posledice ne samo na poslovanje u 2020. godini, već i na planove u narednom periodu, na istraživanja i nova ulaganja, jer će biti potrebno nastaviti sa doslednim uštedama kako bi se očuvala stabilnost i kompanija i tržišta.

Ali, treba istaći da je naftna industrija uspešno prevazišla sve dosadašnje krize. To je, pre svega, zbog činjenice da smo iz svih perioda nestabilnosti izvukli pouke i unapredili svoje biznis modele.

Kada je reč o NIS-u, kriza koja je počela polovinom 2014. godine, učinila je da ovu situaciju dočekamo u veoma dobroj formi. Imamo čvrstu finansijsku disciplinu, definisane ključne investicione projekte, dobre operativne pokazatelje i zavidnu operativnu efikasnost. Sada su to, uz program ušteda, naši glavni aduti za suočavanje sa ovom krizom i mi radimo na njihovom razvoju i unapređenju. Zato verujem da će, ukoliko bude velikih promena u poslovanju naftnih kompanija nakon ovog perioda, to biti u pravcu daljeg jačanja naših biznis modela koji će nam omogućiti uspešno i, pre svega, efikasno poslovanje i u narednim godinama uprkos nepovoljnim trendovima.

Kao što sam već rekao, svaki krizni period treba da iskoristimo da implementiramo nove instrumente koji mogu da unaprede naš rad. Ova kriza pokazala je da možemo da budemo izuzetno agilni i da brzo i efikasno organizujemo rad na distancu za veliki broj zaposlenih, bez štete po poslovne procese. Takođe, pre krize smo radili na projektima za smanjenje papirne forme, ali je sada taj proces ubrzan – veliki broj procesa se obavlja digitalnim putem.

BILTEN NNKS-WPC: Poznato je da su skoro sve velike svetske kompanije značajno smanjile svoj CAPEX za 2020. godinu? Kakva je pozicija NIS-a?

ANTON ČEREPANOV: Naš stav je jasan. U ovakvoj situaciji uštede su neophodne, ali kratkoročna štednja na račun daljeg razvoja kompanije i kapitalnih investicija, za NIS jednostavno nije opcija. Iznos za kapitalna ulaganja u ovoj godini smo redukovali za 30 odsto, ali već sada moramo

razmišljati godinama unapred i nastaviti sa modernizacijom kompanije i ulaganjima u one projekte koji će nam doneti najviše koristi u budućnosti. Tu pre svega mislimo na Duboku preradu u Rafineriji nafte Pančevo i Termoelektranu-toplanu Pančevo.

Takođe, od velike važnosti nam je dalje ulaganje u istraživanje i proizvodnju nafte i gasa, kao i u nastavak razvoja naše maloprodajne mreže. Pored toga, velike koristi očekujemo i od digitalnih projekata koje smo započeli, te ćemo svakako nastaviti sa finansiranjem onih koje vidimo kao najperspektivnije i najisplativije, i koji će naše poslovanje učiniti još efikasnijim i bezbednijim.

BILTEN NNKS-WPC: Kako procenjujete kretanje tržišta nafte do kraja 2020 godine i koje posledice mogu da se očekuju u 2021. godini?

ANTON ČEREPANOV: Ova kriza je najbolje pokazala koliko smo svi izloženi udarima onoga što je nemoguće predvideti. Konkretno, jednoga dana u martu je potražnja goriva bila na očekivanom nivou, da bi već sledećeg ona praktično nestala nakon uvođenja mera za sprečavanje širenja novog virusa.

U takvim uslovima, kada imamo mnogo nepoznanica u vezi sa oporavkom svetske privrede, globalnom potražnjom za gorivima i mogućim novim talasom pandemije, krajnje je nezahvalno iznositi procene o daljim dešavanjima na tržištu.

Činjenica je da sada imamo nekoliko pozitivnih signala, preko dogovora OPEK+ o smanjenju proizvodnje do ublažavanja restriktivnih mera uvedenih zbog sprečavanja širenja COVID 19. Sve to je rezultiralo blagim oporavkom cena nafte, ali su one i dalje značajno ispod nivoa sa početka godine. Izvesno je da će se posledice negativnih trendova na poslovanje naftne industrije osećati tokom cele 2020. godine.

Ono što nas posebno brine je mogućnost novih restriktivnih mera i ponovni pad potrošnje nafte i goriva. Zato je potrebno da sada budemo agilni, izradimo više potencijalnih scenarija i budemo spremni na rad i u uslovima dugotrajno nižih cena nafte. Moramo se neprestano prilagođavati tržišnim uslovima i težiti da iskoristimo svaku šansu.

Sproveli smo mere za smanjenje operativnih i administrativnih troškova, prioritizaciju investicija i svakodnevno radimo na povećanju operativne efikasnosti u svim segmentima poslovanja. Svakako da nam je u ovim uslovima prioritet održanje

likvidnosti kompanije. Kombinacijom navedenih mera, verujem da ćemo ispuniti zacrtane ciljeve.

BILTEN NNKS-WPC: Kako procenjujete finansijske efekte NIS-a u 2020. godini? U kom segmentu poslovanja očekujete najveće negativne efekte?

ANTON ČEREPANOV: Pre svega, mogu da kažem da smo u prvom kvartalu 2020. godine ostvarili operativne rezultate koji su bolji ili identični onim iz istog perioda prošle godine. To se posebno odnosi na segmente prerade i prometa, dok smo u oblasti istraživanja i proizvodnje prevazišli Biznis plan.

Dakle, uradili smo ono što je bilo do nas. Međutim, u ovakvim makroekonomskim uslovima naš dobro obavljen posao nije mogao da se odrazi na finansijske rezultate, pa smo period završili sa gubitkom od 1,1 milijarde dinara. Ali, važno je znati da smo u istom periodu uložili čak 7,7 milijardi dinara u kapitalne projekte, da naš razvoj nije zastao.

Budući da je ceo april zbog epidemije praktično bio izgubljen za poslovanje i da u maju i junu dolazi do laganog oporavka tržišta jasno je da će se takvi trendovi nepovoljno odraziti na naše rezultate na polugodištu, i to u svim segmentima biznisa.

U nastavku godine će mnogo zavisiti od kretanja na tržištu, a mi ćemo učiniti sve što je do nas da se posledice krize što manje osete. Izvesno je da će ovo biti teška godina. Uprkos tome, mi ćemo naporno raditi kako bismo ovaj period iskoristili da postavimo temelje daljeg napretka NIS-a u periodu kada okolnosti budu povoljnije.

BILTEN NNKS-WPC: Neki ekonomski stručnjaci smatraju da su isplate dividendi za 2019. godinu pod znakom pitanja . Očekuje se da budu usmerene prema smanjivanju ekonomskih negativna u ovoj godini?

ANTON ČEREPANOV: Iza svih naših uspeha i rezultata u poslednjih deset godina stoje naši zaposleni. Sve mere u ovoj kriznoj situaciji sprovedeće naši zaposleni. Zbog toga nam je od posebne važnosti da, oslanjajući se na sopstvene resurse, održimo socijalnu stabilnost zaposlenih u NIS-u, što pre svega znači isplatu zarada u punom iznosu.

Kada je reč o dividendama, politika dividende NIS podrazumeva isplatu najmanje 15 odsto prošlogodišnje neto dobiti Društva akcionarima na ime dividende, a mi isplaćujemo 25 odsto. I sada ostajemo pri istom procentu, uprkos krizi. Želim da vas podsetim da je NIS na ime dividende do sada akcionarima isplatio gotovo 55 milijardi dinara. Na taj način mi, pored poreza i obaveza koje plaćamo, značajno doprinosimo stabilnosti budžeta Republike Srbije.

Najveći akcionari NIS-a imaju odličnu saradnju što je omogućilo uspešan razvoj kompanije u prethodnoj deceniji. Uveren sam da ćemo tim putem nastaviti i u vremenu koje je pred nama, bez obzira na prepreke kojih će sigurno biti.

Biografija

Diplomirao je 2006. godine na Udmurtskom državnom univerzitetu, odsek „Ekonomija i upravljanje u preduzeću naftne i gasne industrije“ sa izvanrednim uspehom. Stekao je srednju stručnu spremu u pravnoj oblasti. Posедуje diplomu prevodioca za engleski jezik.

Godine 2002. počeo je da radi u Votkinskoj upravi za proizvodnju nafte i gasa OAD „Udmurtneft“ u Službi za industrijsku bezbednost. Od 2003. do 2004.

godine radio je kao stručnjak u ZAD “TKRS” (tekući i kapitalni remont bušotina) u finansijskom odeljenju.

Od 2005. do 2006. godine obavljao je poslove vodećeg inženjera u finansijsko-ekonomskom bloku OAD „Udmurtneft“ (ćerka firma TNK-VR).

Od 2006-2008. godine radio je u holding kompaniji grada Moskve na različitim pozicijama. Od 2008. do 2015. godine obavljao je poslove u različitim odeljenjima OAD „Gaspromneft“ od vodećeg stručnjaka Departmana za investicije i proizvodnu efikasnost do rukovodioca Uprave za povećanje efikasnosti poslovanja.

Godine 2013. je uspešno završio Akademiju upravljanja velikim projektima OAD „Gaspromneft“ u Centru za inovacije „Skolkovo“ u Moskvi. Godine 2015. prelazi na radno mesto OAD „ARKTIKGAZ“ (Zajedničko preduzeće „Gaspromneft“ i „NOVATEK“), na mesto zamenika generalnog direktora za finansije.

Od decembra 2018. godine je na poziciji zamenika generalnog direktora, direktora Funkcije za finansije, ekonomiku, planiranje i računovodstvo u NIS-u. Oženjen, ima troje dece.

INTERVIEW: Anton Cherepanov NIS' CFO, Deputy CEO

We have learned lessons from all periods of instability and improved our business models

The current situation can really be characterised as unprecedented in the global economy ... However, it should be pointed out that the oil industry has successfully overcome all previous crises. This is primarily because we have learned lessons from all periods of instability and improved our business models, says Anton Cherepanov NIS' CFO, Deputy CEO.

NPCS-WPC BULLETIN: In its entire history, the oil industry has not suffered a twin negative impact on its operations (the COVID 19 pandemic and the crude oil prices plunge in its aftermath). In your opinion, could this permanently change the oil industry operations? If yes, what would be the major ones?

ANTON CHEREPANOV: The oil industry has gone through many periods of instability in its history. Nevertheless, the current situation can really be characterised as unprecedented in the global economy, as it has reverberations not only on a single industry, but also practically on the entire world economy.

In the oil sector, we simultaneously face two types of negative impacts. On the one hand, it is a dramatic drop in the value of oil, which lost as much as 30 percent of its value in a single day in March. On the other hand, we have a drastic drop in demand due to the coronavirus pandemic and the slowdown in economic activity around the world. We have come to a situation where demand has practically halved compared to periods of normal business.

The combination of these two factors has already affected the financial results and liquidity of oil companies, across the board. Such a loss will have significant repercussions not only on business in 2020, but also on plans in the coming period, on

research and new investments, as it will be necessary to continue with consistent savings to preserve the stability of both companies and markets.

However, it should be pointed out that the oil industry has successfully overcome all previous crises. This is primarily because we have learned lessons from all periods of instability and improved our business models.

In terms of NIS, the crisis that began in mid-2014 left us in a very good shape to deflect this situation. We have strong financial discipline, defined key investment projects, good operational indicators and enviable operational efficiency. Now, along with the savings program, these are our main trump cards for dealing with this crisis, and we are working on their development and improvement.

Therefore, I believe that if there are major changes in the business of oil companies after this period, it will be in the direction of further strengthening our business models that will enable us to operate successfully and, above all, efficiently in the coming years despite unfavourable trends.

As I have already said, we should use every crisis period to implement new instruments that can improve our work. This crisis has shown that we can be extremely agile and quickly and efficiently organize distance work for a large number of employees, without damaging business processes. Furthermore, before the crisis, we worked on projects to reduce the paper form, but now the process is accelerated - a large number of processes are done digitally.

NPCS-WPC BULLETIN: It is a common knowledge that almost all major global companies have significantly reduced their CAPEX for 2020. What is the position of NIS?

ANTON CHEREPANOV: Our position is clear. Savings are crucial at this juncture, however short-term savings at the expense of further development of the company and capital investments are simply not an option for NIS. We have reduced the amount for capital investments by 30% this year, but we already have to think years ahead and continue with the modernization of the company and investments in those projects that will bring us the most benefits in the future. Here, we primarily have in mind the "Bottom-of-the-Barrel" Project in the Pančevo Oil Refinery and the Pančevo Combined Cycle Power Plant.

Other than that, it is of great importance for us to invest further in the exploration and production of oil and gas, as well as in the continued development of our retail network. Furthermore, we expect great benefits from the digital projects we have started, and we will certainly continue to fund those we see as the most promising and cost-effective, and which will make our business even more efficient and secure.

NPCS-WPC BULLETIN: How do you estimate the oil market developments by the end of 2020 and what consequences can be expected in 2021?

ANTON CHEREPANOV: This crisis has best demonstrated our vulnerability to the blows of what is impossible to predict. Specifically, one day in March, the demand for fuel was at the expected level, and the next it practically disappeared after the introduction of measures to prevent the spread of the new virus. In circumstances of the sort, when we have many unknown factors pertaining the rebound of the world economy, global demand for fuels and a possible new wave of pandemics, it is extremely difficult to make estimates of further developments in the market.

The fact is that we now have several positive signals, through the OPEC + agreement on reducing production to easing the restrictive measures introduced to prevent the spread of COVID 19. All this has resulted in a slight recovery in oil prices, but they are still significantly below year levels. It is certain that the oil industry will feel the negative trends aftermath throughout 2020.

We are especially worried over the possibility of new restrictive measures and a renewed drop in oil and fuel consumption. That is why we need to be agile now, generate more potential scenarios and be ready to work even in the conditions of long-term lower oil prices. We must constantly adapt to market conditions and strive to seize every opportunity.

We have implemented measures to reduce operating and administrative costs, prioritize investments and we work daily to increase operational efficiency in all business segments. Certainly, in these conditions, our priority is to maintain the company's liquidity. By combining the above measures, I believe that we will meet the set goals.

NPCS-WPC BULLETIN: How do you assess NIS' 2020 financial performance? In which business segment do you expect the biggest negative effects?

ANTON CHEREPANOV: First of all, I can say that in the first quarter of 2020, we achieved operational results that are better or identical to those from the same period last year. This especially refers to the segments of processing and trade, while in exploration and production we have surpassed the Business Plan.

So, we did what was up to us. However, in such macroeconomic conditions, our well-done work could not affect the financial results, so we ended the period with a loss of 1.1 billion dinars. Nevertheless, it is important to know that in the same period we invested as much as 7.7 billion dinars in capital projects, so our development did not stop. Since the entire April was practically lost to business due to the epidemic, and there is a slight recovery of the market in May and June, it is clear that such trends will adversely affect our results in the first half of the year, in all business segments.

In the continuation of the year, a lot will depend on the movements on the market, and we will do our best to make the consequences of the crisis less felt. It is certain that this will be a difficult year. Nevertheless, we will work hard to use this period to lay the foundations for NIS's further progress at a time when circumstances are more favourable.

NPCS-WPC BULLETIN: Some economic experts believe that dividend payments for 2019 are in question. Are they expected to be aimed at reducing this year's negative economic impacts?

ANTON CHEREPANOV: Our employees take credit for all our successes and results in the last ten years. Our employees will implement all measures in this crisis. That is why it is of special importance to us, relying on our own resources, to maintain the social stability of NIS employees, which primarily means the full payment of salaries.

When it comes to dividends, NIS's dividend policy implies the payment of at least 15 percent of last year's net profit of the Company to shareholders in dividends, and we pay 25 percent. Now we remain at the same percentage, despite the crisis. I would like to remind you that NIS has so far paid almost 55 billion dinars to shareholders in dividends.

In that way, in addition to the taxes and duties we pay, we significantly contribute to the stability of the budget of the Republic of Serbia. The largest shareholders of NIS have excellent cooperation, which enabled the successful development of the company in the previous decade. I am convinced that we will continue on this path in the time ahead, regardless of the obstacles that will surely be around.

Biography

Cherepanov graduated with honors from the Udmurt State University in 2006 with a degree in Economics and Management in Oil and Gas. He also has higher education in the legal field and holds a diploma in English translation studies.

In 2002, he started working at the Votkinsk Oil and Gas Production Administration of Udmurtneft as part of the HSE Service. From 2003 to 2004, he worked as an expert in the financial department of TKRS LLC. From 2005 to 2006, he worked as leading engineer in the Finance and Economics Block of Udmurtneft (a subsidiary of TNK-BP).

From 2006 to 2008, Cherepanov worked at various positions at the TNK-BP holding company in Moscow. In 2008, he joined Gazprom Neft, where he occupied a number of positions from leading expert of Investments and Production Efficiency Department to manager of Business Efficiency Division. In 2013, he graduated from the Large Projects Management Academy of Gazprom Neft at the Skolkovo Innovation Centre in Moscow. In 2015, he joined ARKTIKGAZ (a joint company of Gazprom Neft and NOVATEK) as Deputy CFO.

Since December 2018, he holds the position of Deputy CEO, Director of Function for Finance, Economics, Planning and Accounting, at NIS. Cherepanov is married and has three children.

INTERVJU: Jovica Bojinović, rukovodilac Sektora za HSE

Proizvodnja i prodaja ni u jednom trenutku nisu stale

Najveći izazov u ovako brojnoj i po objektima razučenoj kompaniji bilo je uspostaviti kvalitetnu komunikaciju sa zaposlenima i rukovodstvom u cilju pravovremenog donošenja odluka kako bi biznis procese prilagodili novonastalim okolnostima, a rad učinili bezbednim i istovremeno efikasnim, kaže za Kvartalni Bilten NNKS-WPC Jovica Bojinović, rukovodilac Sektora za HSE u Bloku Promet i glavni poverenik civilne zaštite u NIS-u.

Priradio: Vladimir Spasić

BILTEN NNKS-WPC: Smatra se da je NIS među prvima kompanijama uveo Krizni štab za reagovanje u uslovima pandemije Covid 19, a Vi ste imenovani za poverenika civilne zaštite. Kako cenite efikasnost rada Kriznog štaba?

JOVICA BOJINOVIĆ: Pre svega, važno je istaći da je NIS velika kompanija sa više od 11.000 zaposlenih. Pored Srbije, poslujemo i u susednim državama: Bosni i Hercegovini, Bugarskoj i Rumuniji.

Poslovanje u uslovima epidemije novog korona virusa svakako je značajan izazov za sve poslovne sisteme, posebno velike kompanije poput NIS-a. Zbog toga su pravovremeno reagovanje i dobra organizacija od ključne važnosti za suočavanje sa ovim izazovom.

U tom smislu, NIS je svakako među prvima formirao krizni tim kako bismo osigurali bezbednost zaposlenih i potrošača sa jedne strane, kao i da bismo održali energetska stabilnost u Republici.

Takođe, formirani su timovi u svim organizacionim delovima u NIS-u, kao i u našim firmama u regionu.

Svi timovi su radili izuzetno efikasno, donosili i koordinirali preventivne mere, nabavljali neophodne količine zaštitne opreme, a posebno bih naglasio da smo sa našim stručnjacima iz Departmana za maziva Bloka „Promet“ usvojili proizvodnju našeg dezinfekcionog sredstva NISOTEC ANTISEPSOL koje smo koristili za potrebe kompanije.

Pored toga, pratili smo i dalje pratimo sve preporuke nadležnih državnih organa kada je reč o suzbijanju širenja infekcije.

BILTEN NNKS-WPC: Koje je mere i protokole NIS uveo radi sprečavanja uticaja pandemije Covid 19 na zdravlje zaposlenih i na poslovanje NIS-a? Šta je bio najveći izazov za kompaniju?

JOVICA BOJINOVIĆ: Na nivou kompanije formiran je krizni tim koji usvaja sve ključne mere, prati zdravlje zaposlenih i sarađuje sa nadležnim državnim organima. Takođe, definisani su uloga i zadaci civilne zaštite u kompaniji koja sarađuje sa republičkim štabom za vanredne situacije.

Najveći izazov u ovako brojnoj i po objektima razučenoj kompaniji bilo je uspostaviti kvalitetnu komunikaciju sa zaposlenima i rukovodstvom u cilju pravovremenog donošenja odluka kako bi biznis procese prilagodili novonastalim okolnostima, a rad učinili bezbednim i istovremeno efikasnim.

Takođe, imali smo veoma dobru informisanost zaposlenih o tome kako se prenosi infekcija, kako se mogu čuvati, šta da čine u slučaju da sumnjaju da su zaraženi ili da su bili u kontaktu sa obolelim. Odmah po proglašenju vanrednog stanja zaposlenima u administraciji NIS-a omogućen je rad od kuće, a posebne mere uvedene su na naftnim bušotinama, u Rafineriji nafte Pančevo, benzinskim stanicama. Sva službena putovanja odložena su do daljnjeg, a sastanci su organizovani putem video veze.

Na lokacijama NIS-a sprovedena je redovna dezinfekcija, gde god smo mogli postavili smo ograde od pleksiglasa kako bi se smanjio intenzitet kontakata. Uvedena je i obaveza za sve zaposlene o praćenju kontakata sa kolegama na dnevnom nivou. Sve to rezultiralo je time da smo očuvali zdravlje zaposlenih i da proizvodnja i prodaja na našim lokacijama ni u jednom trenutku nisu stale.

BILTEN NNKS-WPC: Kako procenjujete da će pandemija Covid 19 uticati na izmenu NIS HSE strategije i politike?

JOVICA BOJINOVIĆ: Čitava društva i zajednice širom sveta suočavaju se sa ovim velikim izazovom. Za velike kompanije, poput NIS-a, na prvom mestu, prioritet je zdravlje zaposlenih, ali i očuvanje stabilnosti snabdevanja građana, privrede i državnih institucija. Ova pandemija nam je ukazala i na nove rizike, ali i mogućnosti, kao što je rad od kuće, vođenje procesa na daljinu...

Smatram da će ove okolnosti uticati na promenu HSE Strategije i politike u našoj kompaniji uvođenjem novih alata i mera, a sve u cilju povećanja bezbednosti zaposlenih i procesa u sličnim ili istim okolnostima, koje će nam predstavljati izazove u budućnosti.

BILTEN NNKS-WPC: Koje mere smatrate da su efikasne u cilju povećanja lične odgovornosti zaposlenih u primeni zaštite od Covid 19?

JOVICA BOJINOVIĆ: Smatram da je tokom epidemije jako bitno uspostaviti Plan preventivnih mera koje će se pravovremeno iskomunicirati prema zaposlenima sa jasnim instrukcijama i rizicima u slučaju nepoštovanja tih mera.

Transparentnost vođenja procesa tokom epidemije takođe je bitan faktor jer pruža potrebne odgovore zaposlenima i lični status čini sigurnijim. Naravno, mnogo zavisi i od lične odgovornosti zaposlenih, jer kompanija treba da obezbedi uslove da se mere zaštite sprovedu, ali je primena mera na zaposlenima. Zato, želim da pohvalim kolege koje su pokazale odgovornost i hrabrost u ne baš lakim okolnostima u kojima smo se našli prethodnih meseci.

BILTEN NNKS-WPC: Da li će ova pandemija uticati na promenu HSE svesti u kompanijama?

JOVICA BOJINOVIĆ: Od samog početka proglašenja pandemije zaposleni NIS-a su pokazali maksimalnu odgovornost i posvećenost poštovanju svih propisanih mera kompanije i Vlade Republike Srbije kako bi sačuvali svoje zdravlje i zdravlje kolega i naših korisnika. Pandemija je definitivno uticala na promenu HSE kulture u kompaniji, koja je ovom prilikom podignuta za još jednu lestvicu u svim organizacionim delovima NIS-a.

Posebna pažnja menadžmenta posvećena je poštovanju strogih mera, počevši od osnovnih – pravovremene komunikacije, nošenja zaštitne opreme (maske, rukavice), dezinfekcije radnih prostora i objekata i održavanju socijalne distance. Nivo HSE svesti kod zaposlenih je unapređen primenom mera ne samo za vreme boravka u prostorima kompanije, već i usvajanjem novog bezbednog načina ponašanja u svakodnevnom životu.

Biografija

Jovica Bojinović, Rukovodilac Sektora za HSE – Blok Promet

Rođen je 04.01.1969. godine u Beogradu.

Diplomirao 1997. godine na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu. 2018. godine završio Fakultet za primenjenu ekologiju sa zvanjem master analitičar zaštite životne sredine.

Poseduje višegodišnje iskustvo na poslovima u oblasti opšte i nacionalne bezbednosti. Kao pripadnik MUP Srbije obavljao poslove bezbednosti predsednika Republike. U NIS a.d. Novi Sad je od 2013. godine. Obavljao je poslove od radnog mesta eksperta koordinatora industrijske bezbednosti do direktora Sektora za HSE Bloka Promet.

2020. godine imenovan na mesto glavnog poverenika civilne zaštite NIS a.d. Novi Sad.

INTERVJU: Tor Fjaeran, predsednik Svetskog naftnog saveta

Odlaganje Kongresa 2020. je bila najrazboritija odluka

Usled posledica izazvanih pandemijom korona virusa, među kojim su i velike turbulencije na naftnom i gasnom tržištu, Svetski naftni savet odlučio je da odloži 23. Kongres planiran za ovu godinu. Prvi čovek ove globalne organizacije, Tor Fjaeran, u razgovoru za naš Kvartalni bilten govorio je o tome koliko je odlaganje bila teška odluka, kako su reagovali članovi, ali i kakve bi mogle da budu promene u programu narednog kongresa.

Приредио: Владимир Спасић

BILTEN NNKS-WPC: Odlaganje Kongresa Svetskog naftnog saveta planiranog za 2020. godinu za 2021. nesumnjivo je bolna odluka. Kako su reagovali članovi WPC-a i planirate li neke aktivnosti koje se mogu održati onlajn tokom ove i naredne godine?

TOR FJAERAN: Odluka Izvršnog odbora Svetskog naftnog saveta i Organizacionog odbora 23. Kongresa Svetskog naftnog saveta doneta je nakon pažljivih rasprava i razgovora sa zainteresovanim stranama.

Svesni smo izazovne situacije s kojom se trenutno suočavaju svi učesnici kongresa, bilo da su sponzori, izlagači, partneri, govornici ili delegati. U tim okolnostima, smatramo da je odlaganje Kongresa za sledeću godinu bio najrazboritiji pristup za obezbeđivanje sigurnog i uspešnog dijaloga sa učesnicima koji dolaze iz celog sveta.

Posledice COVID-19, uključujući brigu o zdravlju i sigurnosti, kao i ograničenja putovanja, učinile su da organizacija ovako globalnog događaja bude veliki izazov. Prelazak na decembar 2021. godine omogućava bolje međunarodno učešće i angažman, posebno s obzirom na dramatično smanjenje tržišta i cena naših proizvoda koji utiču na finansijsku situaciju u svim sektorima naše industrije.

Naši članovi su podržali ovakav stav što je potvrda da je ovo bila jedina moguća odluka s obzirom na globalnu situaciju sa COVID-19.

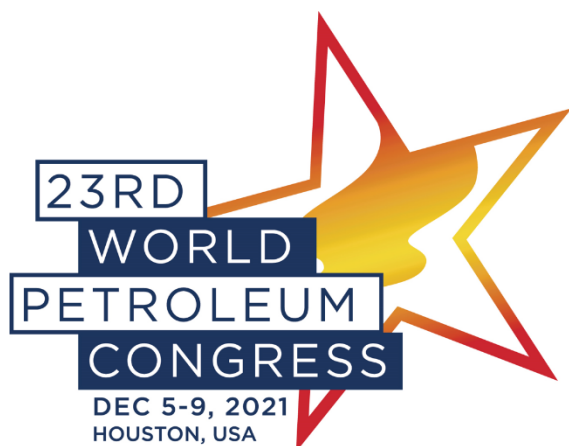
Planiramo da nastavimo dijalog sa našim članovima, industrijom i zainteresovanim stranama kroz redovne kontakte i virtuelnu saradnju, kao što su nedavne stručne radionice koje su održane.

BILTEN NNKS-WPC: Očekuje se da će već objavljeni program Kongresa biti izmenjen. Koje će teme po Vašem mišljenju dominirati na sledećem Kongresu?

TOR FJAERAN: Verujemo da će odlaganje imati ograničen uticaj na naš tehnički program (Fora i okrugli stolovi), ali neka prilagođavanja će biti neophodna kako bi se predstavila situacija na kraju 2021.

Program na visokom nivou će sadržati globalna pitanja energetske konteksta u vreme Kongresa. Nadamo se da će do tada svet oporaviti od pandemije i da će se rast vratiti na energetska tržišta.

Naš fokus na visokom nivou će verovatno biti usmeren na energetske tranziciju, klimatske promene, geopolitiku, inovacije i tehnologiju, percepciju industrije i našu sposobnost privlačenja talenata.

BILTEN NNKS-WPC: U okolnostima nepovoljnog globalnog ekonomskog okruženja, da li očekujete skromniji Kongres ili čak odlaganje?

TOR FJAERAN: Uvek ćemo morati da prilagodimo Kongres stvarnosti naše industrije i društva. Trenutno je situacija veoma zahtevna sa smanjenom potražnjom za proizvodima naše industrije i teškom finansijskom situacijom u celom sektoru. To će se, takođe, osećati i u vreme kada se Kongres bude održavao, krajem 2021. i u skladu sa tim ćemo i donositi odluke.

BILTEN NNKS-WPC: I na kraju, mislite li da će istraživanje i proizvodnja pretrpeti najveći udarac od pandemije? Da li očekujete cene nafte od 100 dolara za barel u 2021?

TOR FJAERAN: Uvek je teško predvideti cene nafte, a dešavanja poslednjih meseci su to jasno pokazala. Niko nije mogao da prognozira dramatičan pad potražnje zbog posledica uzrokovanih pandemijom. A, na to se nadovezalo i tržišni rat koji je dramatično povećao ponudu u situaciji kada je tražnja već bila smanjena. Trenutno je potražnja mala i vlada neizvesnost kada i i kako će se svetska ekonomija oporaviti i tražnja vratiti u normalu.

Biografija

Tor Fjaeran radi za kompaniju Statoil kao Rukovodilac za investicije. Takođe je i predsednik Svetskog naftnog saveta. Prethodno je radio na različitim tehničkim i rukovodećim pozicijama u kompaniji Statoil u koju je došao 1980.

Pre povratka u sedište korporacije u Stavanger u 2013. godini, bio je potpredsednik za Bliski Istok i Aziju, viši potpredsednik za istraživanje i razvoj Norveške, viši potpredsednik korporacije za životnu sredinu i klimu i predsednik direktor za kompaniju Statoil u Indoneziji. Dugi niz godina je bio angažovan za pitanja nafte i gasa u Norveškoj i na međunarodnom nivou, za pitanja politike Arktika, i bio je član „Stručnog odbora za politiku Arktika” koju je ustanovio norveški ministar spoljnih poslova. On je takođe nekoliko godina predsedavao Odborima za politiku industrije, istraživanje i životnu sredinu u Udruženje norveške nafte i gasa, bio je član Izvršnog odbora IPIECA (Međunarodno udruženje naftne industrije za očuvanje životne sredine) i bio je predsednik Poslovnog saveta Norveška-Indonezija.

Tor Fjaeran je magistar geologije sa Univerziteta u Bergenu, Norveška, gde je diplomirao 1980. godine.

INTERVIEW: Tor Fjaeran, President of the World Petroleum Council

Postponing 2020 Congress was the most prudent approach

Due to unprecedented events caused by the coronavirus all over the globe, the World Petroleum Council has decided to postpone the 2020 WPC Congress. Tor Fjaeran, President of the World Petroleum Council, tells us how difficult was this decision, what were the reactions from the members, but also what could be the changes in the program of the next congress.

By Vladimir Spasić

NPCS-WPC BULLETIN: The postponement of the 2020 WPC Congress for 2021 is undoubtedly a painful decision. How did WPC members react, and do you plan for some activities that can be held online during 2020/2021?

TOR FJAERAN: The decision from the World Petroleum Council Executive Committee and 23rd World Petroleum Congress Organizing Committee came after careful deliberation and discussions with stakeholders.

We are very mindful of the challenging situation currently facing all our participants, whether they be sponsors, exhibitors, partners, speakers or delegates. Under these circumstances, we feel postponing the Congress to next year was the most prudent approach to ensuring a safe and productive dialogue with our global attendees.

Repercussions from COVID-19, including health and safety concerns, as well as travel restrictions make achieving a truly global event challenging. Moving to December 2021 better assures international participation and engagement, particularly in view of the dramatic reduction in markets and prices for our products impacting the financial situation to all sectors of our industry.

The feedback from our members has all been supportive confirming this was the only conclusion based on the present COVID-19 situation globally.

We will be looking to keep the dialogue going with our members and our industry and stakeholders through regular contacts and virtual engagement, such as the recent Expert Workshops which have been held.

NPCS-WPC BULLETIN: It is to be expected that there will be a number of changes to the programme compared to the published programme for the 2020 WPC Congress. What topics will dominate the next Congress in your opinion?

TOR FJAERAN: We believe that the delay will have limited impact on our technical program (Fora and Roundtables) in general, but some adjustments will be necessary to reflect the situation at the end of 2021.

The high-level program will reflect the global energy context issues at the time of the Congress, when we are hopefully looking at a recovery from the Covid-19 pandemic and are seeing growing energy markets again.

Our high-level focus will likely be on energy transition, climate change, geopolitics, innovation & technology, the perception of the industry and our ability to attract talents.

NPCS-WPC BULLETIN: In the circumstances of the unfavourable global economic environment, do you expect a more modest 2021 WPC Congress or even a postponement?

TOR FJAERAN: We will always have to adjust our Congress to the realities of our industry and the society. At present the situation is very challenging with reduced markets for our products and a difficult financial situation in the entire industry. That will also have an impact at the end of 2021, and we have to plan accordingly.

NPCS-WPC BULLETIN: And finally, do you think the upstream will take the biggest blow to the pandemic? Do you expect oil prices at 100 USD/bbl in 2021?

TOR FJAERAN: It is always difficult to predict oil prices, and the development over the last months has clearly demonstrated that. We have all learned that we were not able to predict the dramatic fall in demand due to the pandemic lockdowns. That came on top of an oil market share “war” which dramatically oversupplied a reduced market. At present the demand is low and the uncertainty remains over when and how the world economy will recover and the demand will return to normal.

Biography

Tor Fjaeran is working for Statoil as Manager for the Investment Arena. He is also serving as President of the World Petroleum Council.

He has previously served in different technical and managerial position in Statoil which he joined in 1980.

Before returning to corporate headquarters in Stavanger 2013 he held several senior positions as VP for Middle East & Asia, SVP for Exploration & Development Norway, SVP Corporate for Environment and Climate and President Director for Statoil Indonesia. He has over many years been engaged in oil & gas policy issues in Norway and internationally, in Arctic policy issues and was a member of the “Expert Committee for Arctic Policy” established by the Norwegian Minister of Foreign Affairs. He has also for several years chaired Industry Policy, Exploration and Environment Committees in the Norwegian Oil and Gas Association, been a member of the Executive Committee of IPIECA (International Petroleum Industry Environmental Conservation Association) and been President of the Norway Indonesia Business Council.

Tor Fjaeran holds a Master Degree in Geology from the University of Bergen, Norway, from where he graduated in 1980. He is married and lives with his family in Stavanger, Norway.

INTERVJU: Goran Radosavljević, generalni sekretar NNKS

COVID-19 nameće dodatne teme kongresu WPC

Tema Kongresa "Inovativna energetska rešenja", daje dovoljno veliku širinu da se neki delovi programa eventualno usklade sa novonastalom situacijom, kaže za BILTEN NNKS Goran Radosavljević, generalni sekretar NNKS i član Programskog saveta za 23. Svetski naftni kongres WPC.

BILTEN NNKS-WPC: Vi ste član Programskog saveta za 23. Svetski naftni kongres WPC koji je odložen za 2021. godinu zbog pandemije Covid 19. Očigledno je da će usvojeni program morati da doživi značajne izmene. U kojim delovima programa smatrate da će biti potreban napor da se definišu nove teme i izaberu novi panelisti?

GORAN RADOSAVLJEVIĆ: Pandemija COVID-19 promeniće svetsku ekonomiju i svakako uticati i na naftno-gasni sektor. Odlaganje Kongresa je u ovakvim uslovima bilo jedino moguće i smatram da je na vreme doneta ta odluka.

Prvo, odluka je doneta gotovo 10 meseci pre Kongresa kada nisu sve aktivnosti u potpunosti završene. Drugo, biće potrebno da se neke aktivnosti redefinišu, a biće dovoljno vremena za to.

Tema Kongresa "Inovativna energetska rešenja", daje dovoljno veliku širinu da se neki delovi programa eventualno usklade sa novonastalom situacijom. Jedna od posledica COVID-19 je ubrzana digitalizacija. Naime, potreba držanja fizičke i socijalne distance, naterala je mnoga preduzeća da prilagode svoje poslovanje novonastalim uslovima.

Zaposleni su počeli da rade od kuće, sastanci se održavaju korišćenjem telekomunikacionih tehnologija, sve obuke su na daljinu.

Mislim da će jedan deo kongresa morati da bude posvećen i tom trendu. Kakve su posledice, kakva je korist i šta je potrebno da se uradi da bi takvo poslovanje moglo da bude moguće.

Jer kako sada stvari stoje, još dugo ćemo živeti sa COVID-19 virusom. Sa druge strane, očekujem da će kriza ubrzati energetska tranziciju te će i ta tema morati da bude malo detaljnije obuhvaćena programom Kongresa.

BILTEN NNKS-WPC: Da li smatrate da je u novo nastaloj situaciji, poželjno da CPC ponudi alternativne sadržaje koji su izvan standardnog WPC formata, kako bi WPC bio prepoznatljiv u ovom odloženom vremenu do decembra 2021. godine?

GORAN RADOSAVLJEVIĆ: WPC i CPC već razmišljaju o alternativnim sadržajima, ali se svakako nadamo da će se do decembra 2021. situacija vratiti u normalu i da će sve standardne forme kongresa na koje smo do sada navikli biti moguće.

Ipak, do tada, svi sastanci CPC i EC biće održavani na daljinu i to za sada dobro funkcioniše. To je jedna od novina. Da li će biti još nekih novina što se tiče samog Kongresa, rano je reći.

BILTEN NNKS-WPC: Postoje mišljenja da će WPC Kongres 2021 . godine biti održan u skromnijem formatu od planiranog. Kakvo je Vaše mišljenje?

GORAN RADOSAVLJEVIĆ: Iz ove perspective teško je reći kakve će posledice COVID-19 imati na celokupnu svetsku ekonomiju. Projekcije su u ovom trenutku da će svetska privreda u 2021. godini imati rast, uprkos velikom padu u 2020. Ipak, to će u mnogome zavisiti od eventualno drugog talasa pandemije, kao i od vakcije. Ono što u ovom trenutku možemo sa sigurnošću reći je da je Hjuston svetski centar naftno-gasne privrede, te da će 23. Svetski naftni kongres biti najveći do sada, uprkos svemu.

BILTEN NNKS-WPC: Koje aktivnosti Nacionalnog naftnog komiteta Srbije planirate u narednom restriktivnom periodu?

GORAN RADOSAVLJEVIĆ: U skladu sa epidemiološkom situacijom, NNKS je svoje aktivnosti prilagodio opštem stanju u zemlji. Izdavačke aktivnosti su nastavljene, čak i intezivirane.

Analiza kretanja na naftnom tržištu je takođe nastavljena kao i praćenje cena u Srbiji i regionu.

Sve aktivnosti koje su bile vezane za Kongres su odložene u skladu sa preporukama WPC.

Planovi za naredni period su organizacija nekoliko okruglih stolova na temu digitalizacije u naftno-gasnom sektoru, kao i vezano za energetske tranziciju pod uticajem COVID-19 pandemije. Pratićemo svakako i aktivnosti WPC i u skladu sa time ćemo prilagođavati naše pravce delovanja.

BILTEN NNKS-WPC: Praksa je da posle održanog WPC Svetskog kongresa slede izbori u NNKS. Prema informaciji WPC sekretarijata sva imenovanja u WPC su produžena do održavanja 2021 Svetskog kongresa. Vaše mišljenje.

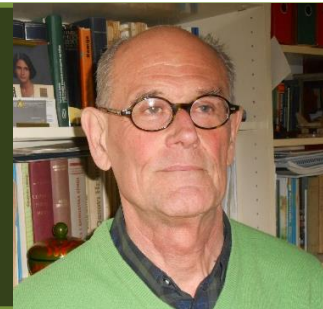
GORAN RADOSAVLJEVIĆ: Mislim da je to u skladu sa praksom WPC da jedno rukovodstvo završi jedan ciklus. Ciklus počinje nakon kongresa i završava se sa narednim kongresom. Tako će biti i ovog puta i smatram da je to zbog kontinuiteta dobro.

Ostaje da se vidi šta će biti sa narednim kongresom, tj. da li će on ostati za 2023. ili ne. To bi značilo da će sledeći ciklus trajati manje od dve godine što je veliki izazov.

STRUČNI TEKST

Energetska tranzicija i pandemija

Piše: mr Aleksandary Nedučin

U vremenu niskih cena nafte i zahuktavanja virusne pošasti diljem ove naše kugle, tranzicija energetskeg sektora od fosilnih ka obnovljivim vidovima energije, omogućena i potpomognuta tehnološkim napretkom i usredsređenošću na postizanje što veće održivosti, odvija se i dalje, (ne) smanjenom brzinom. Usporena privredna aktivnost na globalnom nivou, uslovljena prevashodno prinudnim više mesečnim/nedeljnim ostankom kod kuće ali i blagom zimom, imaće po proceni IEA (*International Energy Agency*) za pozitivnu posledicu smanjenje emisije ugljendioksida u odnosu na prethodnu godinu od oko 8%¹, u SAD čak 11% po EIA (*US Energy Information Administration*) jer će tamo potrošnja motornog benzina biti manja za 11%, mlažnog goriva za 25% i dizel goriva za 10%.

Vrsta pokazne vežbe koju nam je pandemija silom prilika nametnula, a koja nam je samo jednim

¹ Što uliva optimizam, jer je po proceni UN Environment Programme (UNEP) neophodno da se emisija gasova koji izazivaju efekat „staklene bašte“ smanjuje godišnje za 7,6% u periodu od 2020. – 2030. godine, kako bi se globalno otoplavanje svelo na

delom „dočarala“ kako bi igre s klimom mogle da se gadno odraze na naš svakodnevni život, nudeći pri tome i „šargarepu“ u vidu čistog vazduha i mora (Peking bez maski, Venecija bez kruzera), i održivog sveta - makar kako to danas deluju kao iluzije, ipak se mogu ubrajati i u sitne pobeđe.

Aktuelna situacija u našem sektoru je bila tema šestog po redu *Petroleum Economist Webcast* – a pod nazivom „Energetska tranzicija u eri niskih cena nafte i ekonomskog pada uslovljenog pandemijom

Corona virusom“, organizovan sa Consultancy Deloitte i advokatskom firmom Norton Rose Fulbright sredinom juna meseca, uz učešće panelista Katherine Hardin (CE Director of Research Center for Energy & Industrials, Deloitte), Stanley Porter (Vicechairmen and US Energy, Resources & Industrials Industry leader, Deloitte), Allan Baker (Head of Power Advisory & Project Finance, Societe Generale) i Anne Lapierre (Global Head of Energy, Norton Rose Fulbright). Moderator je bio Alastair O'Dell (Petroleum Economist Senior Editor).

1,5°C godišnje - zahtev postavljen od strane Pariskog Sporazuma o klimatskim promenama koji je stupio na snagu 2016. god.

U nastavku će biti u najkraćem predstavljena njihova najinteresantnija zapažanja i ocene.

Naftne kompanije su pokazale tokom ovog kriznog perioda svoju posvećenost budućnosti niskog sadržaja ugljenika (tzv. „low carbon future“) i identifikovale su šest „kanala“ kojima će se izvoditi iskorak ka njoj:

- Dekarbonizovanje energetske izvora (uklanjanje uglja u potpunosti kao izvora električne energije, ograničavanje upotrebe fosilnih goriva u grejanju i transportu, smanjenje sadržaja ugljenika u transportnim gorivima na polovinu do 2030., i svođenje na nulu u 2050. godini)
- Povećanje energetske efikasnosti
- Određivanje novih investicionih prioriteta
- Uvođenje novih tehnologija
- Prilagođavanje politici novih rešenja
- Upravljanje očekivanjima potrošača

gde se kod prva dva navedena u vreme pandemije posebno uočava napredak.

Tekući problem poslovanja naftnih i gasnih kompanija leži u niskim cenama energenata i sledstveno tome, naravno, i hroničan nedostatak finansijskih sredstava koji ih, ukoliko nisu na vreme krenule putem diverzifikacije i tehnoloških unapređenja, lako može odvesti u bankrot.

Prva posledica će biti koncentracija tržišta, i verovatno više problema za industriju naftnih škripljaca nego za ostale segmente sektora. U takvim okolnostima teško da će doći do ubrzanja tranzicije, jer će kompanije zbog materijalne neizvesnosti radije ostati u svom domenu poslovanja nego da se upuste u sledeću generaciju, koja se u ovom momentu ne čini još uvek ekonomski isplativa.

Posmatrano šire, na geopolitičkom planu, ako ne možemo da putujemo, ako su nam nedostupni određeni izvori snabdevanja, postaje razumnije investirati u izvore koji ne pripadaju korpusu čistih, a koji obezbeđuju nezavisnost u snabdevanju regiona.

Apsolutni prioritet Evropske Unije danac, na planu energetske tranzicije i borbe protiv klimatskih promena ima *European Green Deal*, donet januara ove godine, koji za cilj ima postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine, odn. smanjenje emisije gasova staklene bašte na nulu (postizanje “*an economy with net-zero greenhouse gas emissions*”), sa 2030. godinom kao “prolaznom stanicom”, u koji projekat će biti uložen jedan trilion.

Pitanje je tajminga usvajanje svih dokumenata, direktiva i ciljeva u zakonodavstva zemalja članica, za čega postoji snažan pritisak potrebe postizanja privrede Evrope održivom. Treba reći da aktivnosti i posvećenost zemalja članica pre izbijanja pandemije nisu bile upotpunosti u skladu sa ciljevima *Pariskog Sporazuma o klimatskim promenama*. Sa određenom dozom optimizma, napredak se može očekivati već za par godina.

BP je nakon *SHELL*-a i *TOTAL*-a proglasio da ugljenu neutralnost mora postići do 2050. godine, pa *FORD MOTORS*, itd.

Virus je usporio investicioni ciklus u svim sektorima, pa i u energetskom, ove godine se očekuje za 10% manje investicija. Evropska unija je opredelila 750 milijardi za ublažavanje posledica pandemije, za zadržavanje postojećih i otvaranje novih radnih mesta.

U prilog pospešivanja energetske prelaza (tranzicije) ide činjenica da se u kontinuitetu smanjuje cena novih tehnologija - vetra, sunca, baterija, električnih automobila. Svakako da je promena energetske infrastrukture poseban izazov za sebe, ali na duge staze je dobitna.

Dekarbonizacija je dobila zamah sa kolapsom globalne ekonomije jer su investicije u obnovljive izvore energije manje bile na udaru od onih u naftni i gasni sektor.

Energetska tranzicija se nalazi u zajedničkom fokusu poslovnih modela međunarodnih naftnih kompanija, ali strategije im se razlikuju omogućavajući brži ili sporiji prelaz iz tradicionalnog posla sa naftom i gasom na polje čiste energije, i to ne samo obnovljivih izvora koji su samo njen deo. Tranzicija se postavlja kao rešavanje pitanja preživljavanja u novim okolnostima (razlika u odnosu na nešto ranije izneto iz diskusije jednog od panelista). Očekuje se da do 2050. godine 80% prihoda međunarodnih naftnih kompanija bude obezbeđeno van posla sa naftom, što jasno ukazuje na potrebu za promenom. I pred nedostatka novca u sektoru, pojavljuju se novi igrači, van sektora, koji su spremni da investiraju u njega.

Jedna od strategija u Evropi je ulaganje u energiju vetra van kopna, gde u ovom momentu prednjače *SHELL*, *EQINOR* i *ENI*. U oblasti hvatanja i skladištenja otpadnog ugljen-dioksida (*Carbon capture and storage - CCS*) prednjače *BP*, *SHELL* i *EQINOR*.

U SAD se pažnja posvećuje širenju podrške konzumenata za snižavanje količine ugljenika, uvođenju digitalnih tehnologija posebno usmerenih na povećavanje energetske efikasnosti, i novim poslovnim modelima. Učešće uglja kao izvora električne energije je sa 45% u 2010. godini palo na 23% u prošloj godini, a korišćenje obnovljivih izvora u istu svrhu je dostiglo 17,5%. Transport, industrijski procesi i građevinarstvo su tri oblasti u kojima se odvija intenzivno dekarbonizacija.

Deo sesije je za predmet ineresovanja imao primenu vodonika, koji će po sve rasprostranjenijem mišljenju imati ključnu ulogu u prelasku na održivu energetska budućnost i predstavlja potencijalno veliko tržište.

Zelenom, proizvodnom elektrolizom vode (ako se potrebna električna energija obezbeđuje sa solarnih panela, onda nema nikakvih štetnih isparenja, za razliku od proizvodnje *sivog* iz prirodnog gasa, kada dolazi do emisije ugljen-dioksida i potencijalnog nekontrolisanog curenja metana) se predviđa u dužem periodu vremena supstitucija značajnog dela *LNG* poslovanja, s obzirom na sličnu transportnu i trgovačku opciju u smislu robe. Tome će, sasvim izvesno, prethoditi određene infrastrukturne promene i na tom putu će biti mnogo prepreka pre nego što to postane realnost.

Poslednja tema je bila u vezi društvenih, a pogotovo geopolitičkih implikacija u lancu snabdevanja prilikom prelaska sa nafte i gasa na obnovljive izvore. Tekuća situacija sa industrijom nafte i gasa nije proizvod samo krize izazvane pandemijom virusa Covid, nego time što je ona već duže vreme podložna relativno malim korekcijama vrlo niskih cena, kao posledica sukoba na liniji *OPEC* – Rusija.

No, to je uvek bilo oruđe da se nametnu određeni politički i ekonomski interesi moćnih. U sektoru obnovljivih izvora, uzimajući tu u prvom redu solarnu energiju i energiju vetra, najveći deo opreme, modula i rezervnih delova se nabavlja iz Kine.

U Kini, koja je, dakle, na početku lanca snabdevanja za ceo svet, pandemija je započela svoj globalni

pohod. Situacija sa obnovljivim izvorima je stoga sasvim drugačija u poređenju sa naftom i gasom, ali to ne znači da će se prelaskom (energetskom tranzicijom) lanac snabdevanja i zavisnost od drugih zemalja u potpunosti menjati.

Interesantan je primer Alžira i Maroka. Alžirski budžet gotovo u potpunosti zavisi od prodaje nafte i nalazi se veoma teškoj situaciji. Maroko uvozi oko 97% svojih energetskih potreba. Opređenjem na korišćenje obnovljivih izvora energije, početkom korišćenja solarne i energije vetra, došli su do toga da planiraju da do 2030. godine u daleko manjoj meri zavise od uvoza, nalazeći se pritom danas u daleko povoljnijoj ekonomskoj situaciji od suseda.

Uprkos iznetim, između ostalog i disonantnim mišljenjima, moglo se zaključiti da i pored stavljanja tranzicije energetskog sektora u poslednje vreme na dno liste prioriteta mnogih kompanija - smanjena potražnja, niske cene, smanjenje finansijskih resursa, globalna geopolitička neizvesnost i pandemija povrh svega, kao neki svojevrsni „energetski miks“ toliko različitih ali i uzajamno povezanih faktora, uticaće na nju verovatno samo u kratkom roku. Posvećenost naftnih i gasnih kompanija joj je bila održavana sve ovo vreme iznuđenih odlaganja investicionih odluka. Za direktore ovih kompanija je tranzicija, po istraživanju *Deloitte*-a, nešto što je udaljavanje od zavisnosti koje privrede imaju od nafte i gasa, i put prema većem oslanjanju na čiste izvore energije.

Reference:

<https://www.iea.org/reports/global-energy-review-2020/global-energy-and-co2-emissions-in-2020>

<https://www.eia.gov/todayinenergy/detail.php?id=43715>.

STRUČNI TEKST

Rekordni pad investicija u energetsom sektoru

Iako je ove godine očekivan prvi rast investicija u energetsom sektoru čak od 2014. godine, dogodiće se rekordni pad od 20% ili 400 milijardi dolara, pokazuje izveštaj Međunarodne agencije za energetiku (International Energy Agency - IEA). Kako bi pomogla državama da se izbore sa posledicama pandemije korona virusa, IEA je objavila i plan održivog oporavka sa konkretnim merama za ekonomski rast, otvaranje novih radnih mesta i zasnivanje energetske sistema na čistoj energiji.

Piše: Vladimir Spasić

Pandemija bi mogla da omete napredak u tehnologijama za čistu energiju

Većina tehnologija i sektora ne uspeva da drži korak s dugoročnim ciljevima za klimu, zagađenje vazduha i dostupnost energije, navodi se godišnjem izveštaju Međunarodne agencije za energetiku (IEA) pod nazivom Praćenje napretka čiste energije (Tracking Clean Energy Progress), objavljenom u junu.

Kriza izazvana korona virusom mogla bi, kako se dodaje, da dodatno uspori napredak čiste energije.

Naime, samo šest od 46 tehnologija i sektora bilo je u 2019. na putu da ispuni dugoročne ciljeve održivosti. Među tih šest su električna vozila, železnički saobraćaj i rasveta. Još 24 su pokazala određeni napredak, ali nedovoljno za ispunjenje dugoročnih ciljeva, dok se u preostalih 16 ne dešava ono što bi trebalo kako bi se ostvarili ovi ciljevi.

To se može reći za mnoge od najvećih izvora globalnih emisija. Elektroenergetski sektor je odgovoran za oko 40% emisija CO₂ koje se odnose na sektor energetike, ali treću godinu zaredom ne ispunjava potrebne kriterijume.

Emisije iz elektroenergetskog sektora smanjene su samo 1,3% u 2019, što je znatno manje od 4% prosečnog godišnjeg smanjenja do 2030, predviđenog Scenarijem održivog razvoja.

Stambeni sektor, takođe, opet nije na putu potrebnih promena, pri čemu su emisije u 2019. ponovo porasle i dostigle novi rekordni nivo. Još jedan zabrinjavajući podatak je usporavanje poboljšanja ekonomičnosti goriva širom sveta, jer su kupci automobila nastavili da kupuju sve veća vozila.

Uticaj pandemije na razvoj tehnologija za čistu energiju ogleda se u smanjenju investicija, što je posledica ekonomske krize i niskih cena fosilnih goriva.

Prema drugom izveštaju IEA, Svetske investicije u energetiku u 2020. (World Energy Investment 2020), koji je predstavljen u maju, ove godine biće zabeležen najveći pad investicija u energetske sektor.

Kapitalne investicije biće smanjene 20% ili skoro 400 milijardi dolara u poređenju sa 2019, pokazuje izveštaj.

Početak godine procenjeno je da će ulaganja u 2020. biti povećana dva odsto - što bi bio najveći napredak u globalnim investicijama u energetiku od 2014.

Put ka održivom oporavku od krize izazvane korona virusom

Osim konstatacije problema i skeniranja trenutne situacije IEA je ponudila i rešenja. Sredinom juna predstavila je svoj plan održivog oporavka koji pomaže vladama širom sveta da podstaknu ekonomski rast, otvore nova radna mesta i izgrade otpornije i čistije energetske sisteme.

Plan je predstavljen u dokumentu Svetski energetske pregled - Specijalni izveštaj o održivom oporavku (World Energy Outlook Special Report on Sustainable Recovery) koji je pripremljen u saradnji sa Međunarodnim monetarnim fondom. Izveštaj donosi detaljnu analizu više od 30 konkretnih mera za energetske politiku.

Između ostalog, navodi i zanimljive detalje o radnim mestima. Nova baza podataka IEA o zapošljavanju pokazuje da je u 2019. u energetske industriji - uključujući električnu energiju, naftu, gas, uglj i biogoriva - bilo direktno zapošljeno oko 40 miliona ljudi širom sveta.

Zbog krize izazvane korona virusom oko tri miliona radnih mesta je izgubljeno ili je u opasnosti i još tri miliona je u istoj poziciji u srodnim oblastima kao što su vozila, zgrade i industrija, navodi se u izveštaju.

Najveći deo od više miliona novih radnih mesta, koja bi mogla da budu otvorena primenom plana održivog oporavka, bio bi raspoređen u sektoru renoviranja zgrada radi poboljšanja energetske efikasnosti i u sektoru električne energije, posebno u mrežama i obnovljivim izvorima energije.

Globalna potražnja za prirodnim gasom beleži najveći godišnji pad u istoriji

Kombinacija krize izazvane pandemijom i izuzetno blage zime na severnoj hemisferi dovela je do najvećeg godišnjeg pada globalne potražnje za prirodnim gasom u istoriji.

Iako se oporavak očekuje 2021, najnovije prognoze IEA za tržišta prirodnog gasa, Gas 2020, ne predviđaju brz povratak na pretkrizne trendove.

Očekuje se da će se globalna potražnja za gasom postepeno oporaviti u naredne dve godine, ali to ne znači da će se brzo vratiti na ono što bi se moglo nazvati normalnom situacijom, izjavio je izvršni direktor IEA Fatih Birol.

Kriza izazvana pandemijom, kako je dodao, imaće trajan uticaj na buduća kretanja na tržištu, tako što će stope rasta biti smanjenje i opšta neizvesnost biti povećana.

Uloga nuklearne energije u energetske tranziciji ka čistoj energiji

Zbog starenja kapaciteta i finansijskih problema, proizvodnja nuklearne energije mogla bi da počne da se smanjuje što bi ugrozilo energetske sigurnost i otežalo prelazak na čistu energiju, navodi se u najnovijem komentaru, koji su napisali glavni ekonomista IEA Laszlo Varro i Peter Fraser, direktor sektora za gas, uglj i električnu energiju IEA.

Nuklearna energija, podsećaju oni, je najveći izvor električne energije sa niskim emisijama ugljenika u Evropi i Severnoj Americi i igra veliku ulogu u obezbeđivanju sigurnih isporuka energije u mnogim ekonomijama.

Ali, čak i u zemljama gde postoji opšta podrška nuklearnoj energiji, sve je veći rizik da će njena uloga u energetske sistemima doživeti kolaps, a kriza izazvana pandemijom pretila da pogorša situaciju, napisala su dva stručnjaka.

Niske cene goriva pružaju istorijsku priliku da se regulišu subvencije za fosilna goriva

Uvođenje karantina i ekonomski pad smanjili su jaz između tržišnih i regulisanih maloprodajnih cena naftnih derivata, čime je smanjen iznos subvencija po jedinici potrošnje.

Periodi niskih cena goriva obično predstavljaju odličnu priliku da se obavi reforma politike maloprodajnih cena. Ali, dosad je u ovoj godini najvažniji ekonomski prioritet za kreatore politika bio ograničavanje štete od krize, navodi se u komentaru IEA (IEA commentary).

Inače, subvencije za potrošače fosilnih goriva, prema podacima IEA, postoje u više od 40 zemalja širom sveta.

Ove subvencije stvaraju prepreku za čistu i efikasniju energetske budućnost, piše u komentaru.

Kada se pogledaju različite vrste goriva, najviše subvencija dobijaju naftni derivati - 150 milijardi dolara od 320 milijardi. Indija je zemlja sa najvećim subvencijama za nafte derivate, ali velika većina se odnosi na tečni naftni gas kao deo programa za čisto kovanje.

Električna energija je sledeća na toj listi sa 115 milijardi dolara, pa prirodni gas sa 50 i uglj sa 2,5 milijarde.

Podkast o trendovima ulaganja u energetiku

U poslednjem izdanju podkasta IEA (Spotify, Apple

Podcasts, Google Podcasts), Tim Gould, šef odeljenja za ponudu na energetske tržištima i investicije u IEA, pričao je kako je pandemija uticala na investicije u energetiku.

Znaci na početku 2020. govorili su da nas očekuju velika ulaganja, posebno su u svojim najavama prednjačile kompanije iz elektroenergetskog sektora, ali se sve naglo promenilo.

Kao primer on je naveo nešto što je zajedničko svim energetske ulaganjima, a to su poremećaji u investicionim aktivnostima. Zbog karantina i ograničenja u kretanju onemogućen je transport robe i ljudi tamo gde su potrebni, pa su nabavke opreme i usluga odloženi, a rokovi za završetak investicija prolongirani.

ČLANICE NNKS-WPC

NIS

Skupština akcionara NIS-a usvojila odluku o isplati dividende iz dobiti za 2019. godinu

Skupština akcionara NIS a.d. Novi Sad je na XII redovnoj sednici, održanoj 30. juna 2020. godine, donela Odluku o raspodeli dobiti za 2019. godinu, isplati dividendi i utvrđivanju ukupnog iznosa neraspoređene dobiti Društva. Na osnovu ove Odluke NIS će akcionarima na ime dividende isplatiti 4.425.459.256 dinara, odnosno 27,14 dinara po akciji bruto. Ovo je osma godina zaredom u kojoj će NIS na ime dividende isplatiti 25 odsto prošlogodišnje neto dobiti Društva. Neto dobit NIS a.d. Novi Sad u 2019. godini iznosila je 17.700.065.000 dinara.

Pravo na dividendu za 2019. godinu imaju svi akcionari NIS a.d. Novi Sad koji su upisani u Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti na 20. jun 2020. godine, odnosno na Dan akcionara XII redovne sednice Skupštine akcionara. Dan i postupak isplate dividende akcionarima određiće Odbor direktora NIS a.d. Novi Sad.

Takođe, Skupština akcionara je usvojila i Godišnji izveštaj NIS a.d. Novi Sad za 2019. godinu, kao i Finansijske izveštaje, Konsolidovane finansijske

izveštaje i izveštaje o izvršenoj reviziji Finansijskih izveštaja i Konsolidovanih finansijskih izveštaja za 2019. godinu.

Za revizora Finansijskih izveštaja i Konsolidovanih finansijskih izveštaja za 2020. godinu izabrano je društvo „KPMG d.o.o. Beograd“.

Za predsednika XII redovne sednice Skupštine akcionara NIS a.d. Novi Sad je izabran Sergej Fominih, punomoćnik akcionara JAD „Gasprom njeft“.

Na sednici Skupštine su za članove Odbora direktora NIS a.d. Novi Sad imenovani:

- Vadim Jakovljević, zamenik predsednika Izvršnog odbora, zamenik generalnog direktora za istraživanje i proizvodnju JAD „Gasprom njeft“,
- Kiril Tjurdenjev, generalni direktor NIS a.d. Novi Sad,
- Anatolij Černer, zamenik predsednika Izvršnog odbora, zamenik generalnog direktora za logistiku, preradu i promet JAD „Gasprom njeft“,

- Aleksej Jankevič, član Izvršnog odbora, zamenik generalnog direktora za ekonomiku i finansije JAD „Gasprom njeft”,
- Pavel Oderov, zamenik generalnog direktora za spoljnotrgovinsko poslovanje JAD „Gasprom njeft”,
- Aleksandar Krilov, direktor Direkcije za regionalnu prodaju JAD „Gasprom njeft”,
- Danica Drašković,
- Dejan Radenković,
- Dragutin Matanović.

Za nezavisne članove Odbora direktora imenovani su Aleksandar Čepurin i Olga Visocka.

Za predsednika Odbora Skupštine akcionara za nadzor nad poslovanjem i postupkom izveštavanja akcionara NIS a.d. Novi Sad je imenovan Zoran Grujičić, dok su za članove tog Odbora imenovani Dragan Bračika i Aleksej Urusov, direktor Direkcije za ekonomiku i korporativno planiranje JAD „Gasprom njeft”.

Kompanija NIS objavila deseti Izveštaj o održivom razvoju

Kompanija NIS, kao društveno odgovorna kompanija čije se poslovanje temelji na principima održivog razvoja, objavila je Izveštaj o održivom razvoju za 2019. godinu. U nemogućnosti da zbog epidemije COVID 19 ovaj značajni jubilej obeleži u društvu većeg broja prijatelja, saradnika i predstavnika medija, NIS je odlučio da javnosti prikaže svoja dostignuća iz 2019. godine putem jedinstvene interaktivne online verzije Izveštaja.

U ovom dokumentu, prilagođenom korišćenju na svim mobilnim uređajima, javnost može da stekne uvid u poslovne rezultate kompanije, ulaganje u boljitak zajednice, napore da se doprinese zaštiti životne sredine, kao i razvoju ljudskih resursa i dobre korporativne prakse.

"Principi održivog razvoja će i ubuduće predstavljati osnovu svih biznis procesa NIS-a. Deset izveštaja o održivom razvoju koji su za nama ne vidimo samo kao značajan uspeh naše kompanije, već i kao obavezu da na tom putu istrajemo i još više podignemo lestvicu standarda u ovoj oblasti. Samo na taj način možemo obezbediti dalji napredak NIS-a, uz odgovoran odnos prema našim akcionarima, zaposlenima, životnoj sredini i zajednici čijem razvoju želimo da pružimo odlučan doprinos", naveo je Kiril Tjurdenjev, generalni direktor NIS-a, u Uvodnoj reči Izveštaja o održivom razvoju za 2019. godinu.

Beskontaktno plaćanje uz Drive.Go mobilnu aplikaciju na NIS Petrol i GAZPROM benzinskim stanicama

Drive.Go mobilna aplikacija, koja pruža mogućnost plaćanja goriva na tačionom mestu bez ulaska u prodajni objekat, po prvi put u Srbiji je dostupna potrošačima za korišćenje na NIS Petrol i GAZPROM benzinskim stanicama. Potrebno je da potrošač na svom telefonu instalira Drive.Go mobilnu aplikaciju sa Google Play i Apple Store-a i prilikom registracije unese bankarsku karticu kojom će obavljati plaćanje. Na benzinskoj stanici, pre samog točenja goriva, potrebno je da pokrene Drive.Go aplikaciju, skenira QR kod koji se nalazi na samom tačionom mestu i može da krene sa točenjem goriva. Nakon što natoči gorivo, potrošač obavlja plaćanje računa klikom na dugme Plati u mobilnoj aplikaciji. Time je brzo i jednostavno proces kupovine i plaćanja završen. Plaćanje putem Drive.Go mobilne aplikacije trenutno je dostupno na 25 NIS Petrol i GAZPROM benzinskih stanica.

NIS će u narednom periodu nastaviti sa unapređenjem funkcionalnosti mobilne aplikacije, kao i sa širenjem mreže benzinskih stanica na kojima će biti omogućen ovakav mehanizam plaćanja.

Otvorena NIS Petrol benzinska stanica u Leskovcu

Kompanija NIS otvorila je novi maloprodajni objekat u Leskovcu, u Ulici Radnička bb. Reč je o NIS Petrol benzinskoj stanici „Leskovac 4“ koju je NIS, u okviru procesa modernizacije svoje maloprodajne mreže, rekonstruisao u skladu sa strogim ekološkim i tehničkim standardima na mestu postojeće benzinske stanice.

Na savremeno opremljenoj NIS Petrol benzinskoj stanici „Leskovac 4“ potrošačima je 24 sata dnevno na raspolaganju širok asortiman goriva evro pet kvaliteta domaće proizvodnje, bogat izbor dopunskih proizvoda, a deo ponude su i visokokvalitetni premijum G-Drive derivati. Novu NIS Petrol benzinsku stanicu svečano su otvorili Goran Cvetanović, gradonačelnik Leskovca i Aleksej Černikov, direktor Bloka Promet NIS-a.

NIS omogućio preuzimanje porudžbina na NIS Petrol i GAZPROM benzinskim stanicama

Kompanija NIS je prvi maloprodajni lanac u Srbiji koji je obezbedio uslugu preuzimanja i plaćanja naručenih pošiljki na određenim NIS Petrol i GAZPROM benzinskim stanicama, u saradnji sa kurirskom službom D-Express.

Prilikom onlajn porudžbine ili porudžbine pozivom broja telefona kurirske službe D-Express, potrošači mogu kao adresu za isporuku poručene robe da

navedu jednu od benzinskih stanica NIS-a na kojima su postavljeni skladišni uređaji za preuzimanje paketa, odnosno "paketomati".

Paketomat

Tvoj paket u tvoje vreme

Preuzmi svoj paket na benzinskoj stanici kada tebi odgovara

PRVI PUT U SRBIJI

Više informacija na www.nispetrol.rs i www.gazprom-petrol.rs

Paketomati su trenutno postavljeni na 30 benzinskih stanica NIS-a u Beogradu, a kompanija će nastojati da povećava broj benzinskih stanica na kojima će potrošačima nuditi novu uslugu.

NIS širi maloprodajnu mrežu komprimovanog prirodnog gasa

Kompanija NIS počela je prodaju komprimovanog prirodnog gasa (KPG) i na GAZPROM benzinskoj stanici "Blok 45" u Beogradu. Reč je o četvrtom objektu u zemlji, odnosno drugom u glavnom gradu Srbije, koji u okviru maloprodajne mreže NIS-a nudi

potrošačima mogućnost da napune rezervoare automobila koji koriste KPG kao pogonsko gorivo.

Puštanjem u rad nove točilice KPG-a, NIS ostaje posvećen širenju maloprodajne mreže koja uključuje snabdevanje ovim energentom koji se zbog ekoloških karakteristika i odličnih performansi koje pruža vozilima, naziva i gorivom budućnosti. Kompanija NIS prepoznala je prednosti upotrebe komprimovanog prirodnog gasa i 2015. godine pustila u rad prvu KPG punionicu na NIS Petrol benzinskoj stanici "Novi Sad 10".

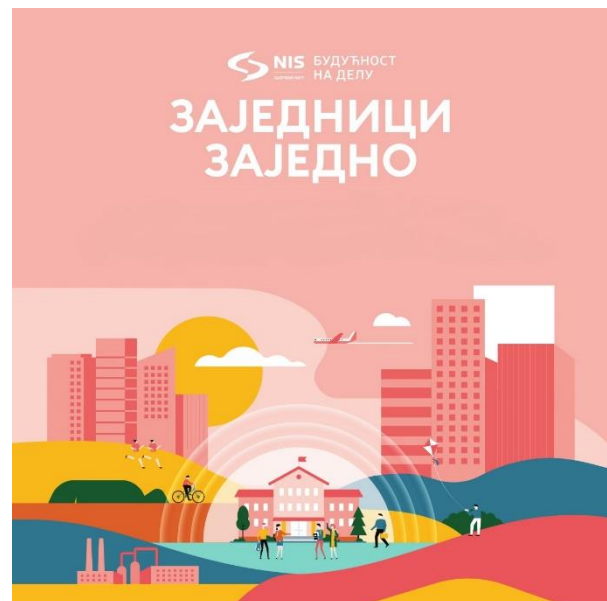
Pored benzinskih stanica "Novi Sad 10" i "Blok 45", maloprodajne jedinice KPG u okviru mreže benzinskih stanica NIS-a dostupne su i na GAZPROM benzinskoj stanici "Žarkovo 2", kao i na maloprodajnom objektu "Čačak 1".

Konkurs NIS-ovog programa „Zajednici zajedno 2020“

Rok za prijavu projekata na konkurs NIS-ovog programa „Zajednici zajedno 2020“ u lokalnim samoupravama pomenen je sa 17. marta na 10. jul 2020. godine. Pravo na prijavljivanje imale su sve državne osnovne i srednje škole sa sedištem u 12 partnerskih gradova i opština koji su obuhvaćeni programom „Zajednici zajedno 2020“: Beograd, Novi Sad, Požarevac, Niš, Čačak, Zrenjanin, Pančevo, Kikinda, Kanjiža, Novi Bečej, Srbobran i Žitište. Kompanija NIS je namenila sredstva u iznosu od 114,5 miliona dinara za finansiranje projekata koji su usmereni na unapređenje bezbednosno-

informativnih sistema i digitalizaciju nastavnog procesa u obrazovnim ustanovama u Srbiji.

Na ovaj način kompanija NIS želi da podrži ideju o jednakim uslovima za obrazovanje svih učenika u zdravom i bezbednom okruženju. Rezultati konkursa biće objavljeni do 21. septembra 2020. godine, a sve informacije o uslovima javnog konkursa "Zajednici zajedno" mogu se naći na internet adresi www.nis.eu/zajednici-zajedno.

Ove godine program "Zajednici zajedno" se realizuje uz podršku i aktivno učešće Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

Kompanija NIS i Elektrotehnički fakultet u Beogradu potpisali Memorandum o saradnji

Predstavnici kompanije NIS i Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Beogradu potpisali su Memorandum o saradnji u oblasti obrazovanja, istraživanja i transfera znanja. Memorandum o saradnji su potpisali Vadim Smirnov, zamenik generalnog direktora i direktor Funkcije za odnose sa državnim organima i korporativne komunikacije NIS-a i Milo Tomašević, dekan Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu, u prisustvu Mladena Šarčevića, ministra

prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije. Memorandumom je predviđena razmena znanja i iskustava u oblastima od interesa za poslovanje NIS-a, kroz realizaciju obuka i treninga, stručna savetovanja i konsultacije, učešće u zajedničkim projektima, organizaciju gostujućih predavanja i dr. Saradnja će se odvijati posredstvom NIS-ovog programa „Energija znanja“. Ministar prosvete, Mladen Šarčević, istakao je da je kompanija NIS jedan od velikih donatora u oblasti obrazovanja. On je ocenio da ovakav vid saradnje svakako predstavlja dobit i za akademsku zajednicu, studente i visokoškolske ustanove. Vadim Smirnov, zamenik generalnog direktora NIS-a, naveo je da je potpisivanje Memoranduma značajan korak u saradnji kako sa Ministarstvom prosvete, tako i sa obrazovnim ustanovama u Srbiji. Milo Tomašević, dekan Elektrotehničkog fakulteta, ovom prilikom je izjavio da saradnju započinju jedna od najznačajnijih kompanija iz energetskog sektora i fakultet koji teži izvrsnosti u sferi obrazovanja, kao i da se očekuju

benefiti kako za obe institucije, tako i za celu zajednicu.

NIS podržao Er Srbiju gorivom za dopremanje medicinske opreme

Kompanija NIS je u toku pandemije virusa COVID-19 odlučila da pomogne nacionalnoj avio-kompaniji Er Srbija, čije su letelice u Srbiju svakodnevno dopremale medicinsku opremu i vraćale srpske državljane, sa 270 tona avio-goriva. Ovim poklonom kompanija i zaposleni NIS-a ujedno su želeli da izraze zahvalnost zaposlenima srpskog nacionalnog avio-prevoznika koji su se odmah stavili na raspolaganje državi i građanima Srbije i nesebično se angažovali na vitalnim zadacima za suzbijanje korona virusa u našoj zemlji. Zajedničkom akcijom, NIS i Er Srbija daju pun doprinos naporima Srbije da se suzbije epidemija korona virusa i da se omogući da pomoć što pre bude stavljena na raspolaganje zdravstvenim radnicima i građanima, poručili su tada iz NIS-a.

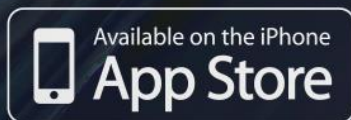
PRVI PUT U SRBIJI

PLATI GORIVO
BEZ ODLASKA
NA KASU!

PREUZMI
DRIVE.GO
APLIKACIJU

DRIVE.GO

ČLANICE NNKS-WPC

JP SRBIJAGAS

Pandemija nije zaustavila radove na trasi „Turskog toka“

Kako je sredinom ovog meseca generalni direktor JP Srbijagasa Dušan Bajatović izjavio za dnevni list „Politika“, pandemija Korona virusa KOVID-19 nije u proteklih mesec i po dana omela radove na izgradnji gasovoda „Turski tok“ preko Bugarske.

-Virus Kovid-19 nije uticao ni na gradnju mernih stanica, a ni na veliku kompresorsku stanicu na srpskom delu trase, što treba da obezbedi punu funkciju gasovoda. Što se Srbije tiče, sve će biti završeno u očekivanom roku, potvrdio je za „Politiku“ Dušan Bajatović.

Kako je istakao, nijedan dan nije prekidan posao i sve vreme se radilo punim kapacitetom. Zbog primene mera zaštite na radu, odnosno sprečavanja pojave i širenja zarazne bolesti Kovid-19, nismo imali obolelih od ovog Korona virusa, rekao je

direktor Srbijagasa dodajući ujedno da je na to, sigurno, uticala i činjenica da se radovi izvode pod vedrim nebom u teško pristupačnim terenima, što je uz odgovarajuće mere i opremu, sačuvalo radnu sposobnost onih koji rade na magistralnom gasovodu kroz Srbiju od bugarske do mađarske granice.

Srbijagas nastavlja da sprovodi mere za sprečavanje pojave i širenja virusa Kovid-19

Pravovremeno, odmah po uvođenju vanrednog stanja, Javno „Srbijagas“ je, i po njegovom ukidanju, vrlo brzo donelo Plan preventivnih mera i aktivnosti za sprečavanje pojave i širenja zarazne bolesti Kovid-19 u uslovima kada epidemija još uvek postoji i kada se većina onih koji su bili upućeni na rad od kuće vraćaju u svoje kancelarije i polako počinje redovan rad. U ovom periodu, najvažnija je lična odgovornost svakog zaposlenog, nošenje zaštitne opreme, maski i rukavica, ali i stvaranje uslova da se ispoštuje ključna mera u vezi sa planom boravka zaposlenih na radnom mestu, a to je da se u radnim prostorijama obezbedi 4m² po jednom zaposlenom, odnosno da rastojanje između njih bude 2 metra, gde god je to moguće.

-U tom paketu mera koji je na predlog Kriznog štaba, doneo generalni direktor JP „Srbijagas“, se navodi da bi u narednom periodu trebalo ograničiti službena putovanja u inostranstvo i svesti na minimum i posete stranih državljana našoj kompaniji.

Takođe, predlaže se da se otkažu svi planirani veliki događaji i odlasci na seminare, a da se sastanci ne zakazuju sa preko 10 učesnika. Distanču treba

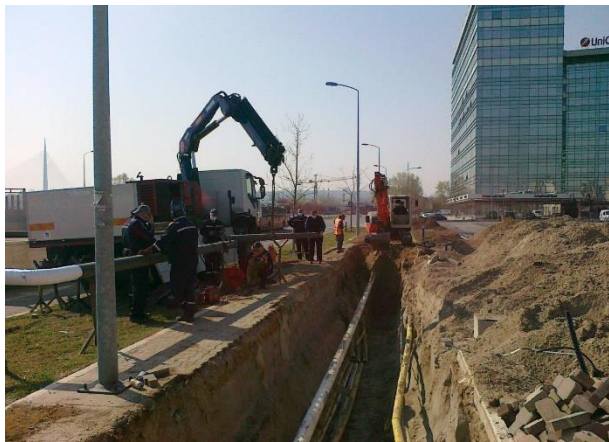
poštovati i prilikom transporta u službenim automobilima, tako što će se koristiti samo 50% kapaciteta prevoznog sredstva.

Preduzeće je na vreme nabavilo sva zaštitna dezinfekciona sredstva za zaposlene, radni prostor i službena vozila. JP „Srbijagas“, odnosno naš Krizni štab, na nedeljnom nivou, je slao izveštaje o obolelima od Kovida 19 Ministarstvu rudarstva i energetike. Prema tim podacima, naša kompanija imala je samo jednog zaposlenog koji je bio zaražen ovim virusom, a koji je ovu bolest dobio od supruge koja je zdravstveni radnik. Kolega koji je imao virus je izlečen, nije imao veće tegobe i u međuvremenu se vratio na posao. Desetak naših kolega bilo je u samoizolaciji, najčešće zbog toga što su se upravo u vreme proglašenja vanrednog stanja vraćali iz inostranstva.

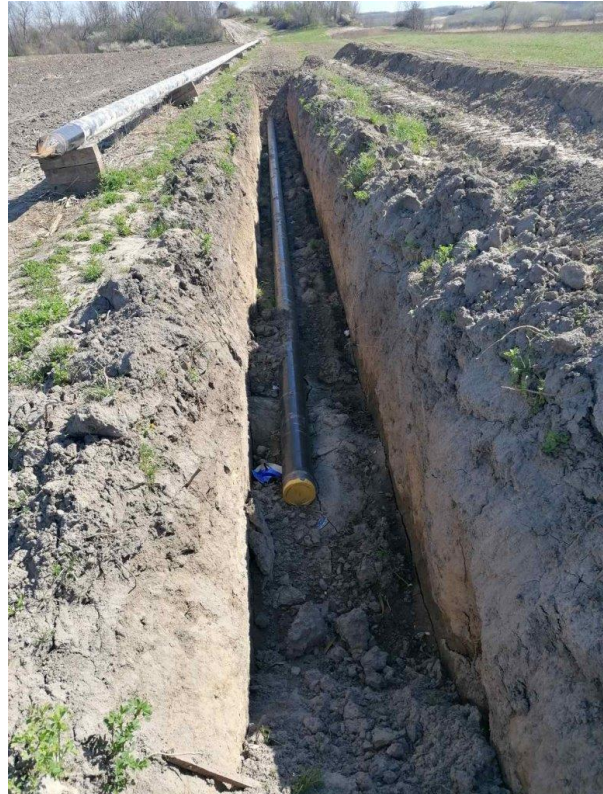
Ono što je ovde važno istaći, preduzeće je imalo veliku podršku i pomoć u obezbeđenju zaštitne opreme i sredstava od Ministarstva rudarstva i energetike, od kojeg su isporuke stizale, takođe na nedeljnom nivou.

Kako smo radili za vreme vanrednog stanja

Naša kompanija poseban akcenat je u prethodnom periodu, dakle u vreme vanrednog stanja, stavila na operativno funkcionisanje organizacionog dela, čiji je osnovni zadatak distribuiranje prirodnog gasa do krajnjih potrošača, domaćinstava i privrednih subjekata. Organizacija je bila prioritarno bazirana u pogledu spremnosti i gotovosti ekipa zaduženih za stalnu pripravnost, na poslu i od kuće, u cilju obavljanja hitnih intervencija. Za dežurne ekipe su u skladu sa propisanim pravilima obezbeđene prijave kod nadležnih organa za nesmetano kretanje u periodu „policijskog časa“. Službeni računari su povezani na operativni sistem preduzeća za uslove „rada od kuće“ za one radnike, koji po nekom od propisanih kriterijuma nisu dolazili u krug preduzeća. Shodno merama Vlade Republike Srbije, nije bio dozvoljen rad sa strankama u smislu prijema trećih lica u poslovnicu preduzeća. Predmeti su rešavani putem elektronske prepiske, ukoliko je to bilo moguće.

Na sreću, rad na otvorenom u tih nekoliko nedelja je bio niskog intenziteta, nismo izvodili nova priključenja, već samo otklanjanje kvarova za nesmetanu i bezbednu isporuku gasa. Operativci su u tim uslovima rada na otvorenom, preduzimali sve dogovorene mere zaštite, a pre svega su držali distancu od prisutnih lica. Takođe, sve naše ekipe bile su opremljene sredstvima za dezinfekciju opreme i svih potencijalno kontaktnih površina.

Prijem reklamacija obavljan je u kontinuitetu, kroz rad Dispečerskog centra Operatora Distributivnog sistema i „Call centra“ ODS-a, koji na osnovu uspostavljene procedure, odmah dalje obaveštavaju dežurne zaposlene iz tehničke službe zadužene za konkretnu lokaciju. Ono što je najvažnije, sačuvali smo zdravlje, kako naših kolega, tako i potrošača sa kojima smo, zbog nekih hitnih poslova, ipak morali da imamo kontakte. Naravno,, ostaju i dalje na snazi zaštitne mere i mi poštujemo i sprovodimo sve ono što je propisao naš Krizni štab.

-Funkcionisanje Službe prodaje gasa – Distribucija Novi Sad za vreme trajanja vanrednog stanja, organizovano je na način da se što više smanje kontakti, kako sa strankama, tako i međusobno među kolegama, koji su svakodnevno dolazili na posao i u uslovima proglašenog vanrednog stanja. Takođe, obezbeđena su zaštitna sredstva i zaštitna oprema, koju su zaposleni savesno koristili, u skladu sa uputstvima Kriznog štaba formiranog na nivou JP „Srbijagas“.

Što se samog posla tiče, obustavili smo slanje opomena, izdavanje naloga za obustavu isporuke prirodnog gasa (isključenja) i utuženja po osnovu dugovanja. Odmah po proglašenju vanrednog stanja, a shodno pomenutim uputstvima, obustavili smo neposredan fizički kontakt, odnosno prijem stranaka u našim prostorijama i to u svim centrima

Prijem reklamacija u periodu trajanja vanrednog stanja obavljali smo telefonom, poštanskim pošiljkama i elektronskom poštom, dakle na sve uobičajene načine osim neposrednog dolaska potrošača u naše prostorije.

Prva sednica NO JP „Srbijagas“ posle ukidanja vanrednog stanja

Menadžment i Nadzorni odbor, kao i svi zaposleni JP „Srbijagas“ su, i u uslovima vanrednog stanja, preduzimali sve neophodne aktivnosti, kroz poslovne odluke, politike poslovanja i kontinuirano angažovanje, u cilju održavanja i unapređenja svih pokazatelja poslovanja.

Članovi Nadzornog odbora, u skladu sa preporukama Vlade, usvojili su na ovoj majskoj sednici i Odluku o obustavi obračuna zakonske zatezne kamate na potraživanja od kupaca u periodu trajanja vanrednog stanja, a u cilju ublažavanja negativnih ekonomskih posledica nastalih usled zarazne bolesti COVID-19, pružanja finansijske podrške kupcima JP „Srbijagas“ i održanja ekonomske stabilnosti na tržištu. Ono što je najvažnije, i uprkos vanrednim okolnostima, u prvom kvartalu 2020.g. JP „Srbijagas“ zabeležio je pozitivan finansijski rezultat.

Pomoć LUKOIL-a Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje

Kompanija „LUKOIL SRBIJA“ AD je donirala dva miliona dinara Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje u želji da pruži podršku naporima u borbi protiv širenja virusa COVID-19.

U situaciji u kojoj se Republički fond suočava i prevazilazi mnogobrojne izazove i zahteve i uspeva da se pravovremeno pobrine za sve svoje korisnike, ova donacija ima cilj da doprinese lakšem rešavanju svih aktuelnih i važnih pitanja te da podrži zdravstveni sistem Republike Srbije.

Ovom donacijom LUKOIL SRBIJA se, nakon podrške Institutu Torlak, još jednom odazvala aktuelnom trenutku i uključila u brojne inicijative matične kompanije – Grupe „LUKOIL“, u nastojanjima da da puni doprinos dobrobiti društvene zajednice u svim zemljama u kojima posluje. trenutku i uključila u brojne inicijative matične kompanije – Grupe

„LUKOIL“, u nastojanjima da da puni doprinos dobrobiti društvene zajednice u svim zemljama u kojima posluje.

Kroz mrežu od 114 benzinskih stanica LUKOIL SRBIJA nastavlja da pruža pouzdanu uslugu, brinući o bezbednosti, zdravlju i zaštiti kako potrošača, tako i zaposlenih u njenim objektima u skladu sa propisima i merama koje donosi Vlada Republike Srbije.

Novi koš za mlade novovaljevskog naselja

Kompanija „LUKOIL SRBIJA“ AD se odazvala pozivu starešine hrama Svetog velikomučenika Georgija da na Trgu Vladike Nikolaja u Valjevu pomogne uređenju parka i igrališta za decu koji su u sklopu kompleksa ovog hrama. U periodu od 15. marta do 31. maja ove godine kompanija je izdvajala po jedan dinar od svakog prodatog litra LUKOIL ECTO goriva na svoje tri benzinske stanice u Valjevu. Na ovaj način su LUKOIL i građani Valjeva dali svoj doprinos uređenju terena za basket na kome su postavljeni nova konstrukcija i tabla za košarku, dve klupe i korpa za otpatke, čime je park na ovom trgu upotpunjen sadržajima za decu i omladinu.

Na Trgu Vladike Nikolaja 1 u Valjevu ponovo je dat na upotrebu mladima tog kraja teren za basket sa novim košem i konstrukcijom. U prisustvu predstavnika Crkvene opštine Novovaljevske, predstavnika Gradskog sportskog saveza Valjeva, predstavnika menadžmenta „LUKOIL SRBIJA“ AD, kao i zaposlenih na benzinskim stanicama LUKOIL SRBIJA u Valjevu, teren je otvoren takmičenjem u basketu 3 na 3 za mlađe kategorije.

„Mi smo poslali dopis LUKOIL-u kako bi se završilo igralište i park za decu. Veoma brzo je stigao odgovor, odazvali su se i pomogli. Tražili smo da to bude vezano za košarkaški teren i želimo da iskažemo veliku naklonost i blagodarnost kompaniji LUKOIL jer će se deca ovde okupljati i baviti sportom“, rekao je sveštenik Dalibor Čkojić. On je objasnio da je to jedini trg u Novom naselju. Sa izgradnjom Hrama 2000. godine ovo je postalo centralno mesto, a u blizini su škola i vrtić.

„Organizovali smo akciju na našim benzinskim stanicama, da bi naša deca i naša omladina imali gde da provode svoje vreme, da se bave sportom, da se manje bave kompjuterima i onim što ih zatvara u kuću. Akcija je trajala dva meseca i uspeli smo da prikupimo dovoljno sredstava da bi naš projekat mogli da dovedemo do kraja. I tokom pandemije akcija je bila u toku“, kazao je šef Odeljenja operativnog upravljanja i maloprodaje naftnih derivata LUKOIL SRBIJA Dragoljub Stanković.

LUKOIL: Podrška borbi protiv koronavirusa u svim regionima svog prisustva

Od momenta početka pandemije koronavirusa COVID-19 kompanija PAO „LUKOIL“ je izdvojila preko 652 miliona rubalja u 22 regiona Ruske Federacije i skoro 900.000 dolara u stranim zemljama u kojima posluje u borbi protiv širenja virusa.

Podrška je mahom upućena za kupovinu medicinske opreme i to sistema veštačke ventilacije pluća, medikamenata, zaštitnih kostima za lekare, sredstava za dezinfekciju, kao i opremanje medicinskih ustanova.

Zahvaljujući podršci LUKOIL-a Centralna regionalna bolnica u Usinsku opremljena je savremenim respiratorima, funkcionalnim krevetima,

elektrokardiografima. Sredstvima Kompanije izvedena je kompletna rekonstrukcija stacionara gradske bolnice u Kogalimu, a donirani su i zaštitni kostimi za lekare. Među krupnijim projektima pomoći u borbi protiv epidemije koronavirusa valja spomenuti i značajnu finansijsku pomoć za izgradnju infektivne klinike u Saratovskoj oblasti.

U šest regiona Rusije LUKOIL obezbeđuje besplatno gorivo za avionski transport materijala i ljudstva budžetskih ustanova zdravstvene zaštite, uključujući i hitnu pomoć i volonterske organizacije koje s njima sarađuju.

Kompanija je uputila preko 125 miliona rubalja pomoći najugroženijim kategorijama stanovništva u 11 ruskih regiona. Sredstva su iskorišćena za nabavku prehrambenih paketa za starije građane. Pored toga, za učenike iz siromašnih porodica nabavljeni su tableti, kako bi mogli da prate on-line nastavu.

U inostranstvu LUKOIL je pružio pomoć u 15 zemalja: Srbiji, Azerbejdžanu, Belorusiji, Bugarskoj, Iraku, Italiji, Kazahstanu, Hrvatskoj, Makedoniji, Meksiku, Moldaviji, Ujedinjenim Arapskim Emiratima, Rumuniji, Turskoj i Uzbekistanu.

Osim toga u Rusiji i inostranim zemljama LUKOIL pruža podršku radu medicinskih naučnih ustanova koje se bave

istraživanjima u cilju pronalaska i proizvodnje vakcine protiv Covid-19.

„Uporedo sa pomoći u okviru tradicionalnih sporazuma o socijalnom partnerstvu sa regionima Kompanija danas pruža i namensku pomoć u borbi protiv Covid-19. U stalnoj smo vezi s rukovodstvom praktično svih teritorija na kojima poslujemo i operativno reagujemo na potrebe koje se tiču suzbijanja infekcije ovim virusom“, kazao je predsednik PAO „LUKOIL“ Vagit Alekperov.

Predsednik PAO „LUKOIL“ Vagit Alekperov izdvojio je 50 miliona rubalja ličnih sredstava kako bi Centralna regionalna bolnica u Usinsku bila dodatno opremljena i osposobljena za prijem velikog broja pacijenata obolelih od koronavirusa. Na ovoj donaciji predsedniku LUKOIL-a zahvalio se glavni lekar bolnice Maksim Čurkin istaknuvši da je pomoć od neprocenjivog značaja, jer će omogućiti pružanje reanimacije za veliki broj pacijenata i suštinski poboljšati kvalitet medicinskih usluga. On se zahvalio u ime kolektiva na posebnoj pažnji koja je poklonjena obezbeđivanju sredstava zaštite od infekcije za medicinski personal.

75 godina Dana pobeде

75-godišnjicu Dana pobeде kompanija LUKOIL SRBIJA je obeležila organizacijom i učešćem u nizu događaja koji tradicionalno slave veliku pobeđu nad fašizmom u drugom svetskom ratu.

Uoči Dana pobeде vence u čast palih boraca ispred LUKOIL SRBIJA položili su na Spomen-groblju oslobodiocima Beograda generalni direktor Denis Rjupin, direktor za razvoj i eksploataciju Sergej Arnaut i menadžer za bezbednost Vladimir Sirota.

Benzinske stanice Društva i hol Direkcije ukrašeni su plakatima, posvećenim Danu Pobeде a kolege na objektima maloprodajne mreže tog dana delili su potrošačima Georgijevske lente.

Obuka na daljinu na benzinskim stanicama LUKOIL SRBIJA

U cilju nadogradnje procesa obuke zaposlenih na benzinskim stanicama Društva, a imajući u vidu dosadašnju dobru praksu testiranja na daljinu, planirano je uvođenje obuke na daljinu. Na ovom projektu već radi razvojni tim Društva.

Ovaj sistem podrazumeva da svaki zaposleni na benzinskoj stanici sa BOS računara u kancelariji poslovođe može da pristupi platformi za obuku, na kojoj će se nalaziti trening materijali – snimljene prezentacije, tekstovi, video materijali i kontrolni testovi po tematskim oblastima i programima obuke. Sve ovo će biti praćeno konferencijskom vezom putem mobilnih aparata, gde će korporativni trener imati mogućnost da komunicira sa polaznicima obuke i dodatno objasni gradivo koje se obrađuje.

Na taj način, materijali će biti dostupni u svakom trenutku kako novim tako i starim radnicima. Naravno, i dalje će biti organizovani treninzi u trening centru, naročito na teme za koje je nemoguće izvesti nastavu na daljinu.

LUKOIL razvija sistem menadžmenta ugljovodonika

Kompanija PAO „LUKOIL“ je unela izmene u „Politiku Grupe ‘LUKOIL’“ u oblasti industrijske bezbednosti, zaštite na radu i zaštite životne sredine u 21. veku“ u cilju daljeg razvoja sistema menadžmenta ugljovodonika. Izmene su unete nakon odluke, koju je doneo Savet direktora PAO „LUKOIL“ o utvrđivanju daljih mera u cilju smanjenja emisije štetnih isparenja u potpunom proizvodnom procesu, imajući u vidu najbolja međunarodna iskustva i ekonomsku opravdanost.

U ovaj dokument je uključen prioritetni zadatak koji se odnosi na minimizaciju uticaja poslovanja Kompanije na klimu na osnovu korišćenja najboljih Kompanija PAO „LUKOIL“ je unela izmene u „Politiku Grupe „LUKOIL“ u oblasti industrijske bezbednosti, zaštite na radu i zaštite životne sredine u 21. veku“ u cilju daljeg razvoja sistema menadžmenta ugljovodonika.

Izmene su unete nakon odluke, koju je doneo Savet direktora PAO „LUKOIL“ o utvrđivanju daljih mera u cilju smanjenja emisije štetnih isparenja u potpunom proizvodnom procesu, imajući u vidu najbolja međunarodna iskustva i ekonomsku opravdanost.

U ovaj dokument je uključen prioritetni zadatak koji se odnosi na minimizaciju uticaja poslovanja Kompanije na klimu na osnovu korišćenja najboljih dostupnih tehnologija, kao i obaveze neprekidnog poboljšavanja pokazatelja uticaja na klimu i procenu rizika tog uticaja još u fazi planiranja.

Kako bi ovaj zadatak i obaveze bile ispunjene u Kompaniji se već radi na usavršavanju sistema evidencije i izveštavanja o emisiji štetnih isparenja. S tim u vezi biće sproveden popis izvora direktne i posredne emisije štetnih isparenja po standardu GHG Protocol. Osim toga, u Politiku su unete izmene koje su vezane za prelazak LUKOILa na novi standard ISO 45001 zaštite zdravlja i bezbednosti na radnom mestu.

U Politici je posebno utvrđena obaveza sprovođenja konsultacija sa zaposlenima po pitanjima obezbeđivanja industrijske, protivpožarne i ekološke bezbednosti, zaštite na radu, sprečavanja i likvidacije vanrednih situacija.

REDAKCIJA:

Glavni i odgovorni urednik: prof dr Slobodan Sokolović

Izvršni urednik: Dušan Daković

Novinar, stručni saradnika: Vladimir Spasić

Email: nnkspres@wpcserbia.rs

COBISS.SR-ID 215040012